

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОЗДУХОПЛОВСТВО

Службен весник на РМ, бр. 67 од 14.05.2010 година

Член 1

Во Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 14/2006, 24/2007 и 103/2008), по членот 2 се додава нов член 2-а, кој гласи:

„Член 2-а

Без оглед на одредбите од членот 1 на овој закон:

- правилата за доделување на слотови се уредени со Регулативата (ЕЕЗ) бр. 95/93 од 18 јануари 1993 година за заеднички правила за доделување на слотови на аеродромите во Заедницата која е преземена со Анексот 1 на Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област („Службен весник на Република Македонија“ број 27/2007 и 98/2009), (во натамошниот текст: Регулативата 95/93 на ЕУ),
- пристапот на пазарот за извршување на аеродромски услуги на прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж, стока и пошта и опслужување на воздухопловите со гориво и мазиво на воздухопловните пристаништа отворени за јавен воздушен превоз е уреден со Директивата 96/67/ЕЗ од 15 октомври 1996 година за пристап на пазарот на аеродромски услуги на воздухопловните пристаништа на Заедницата која е преземена со Анексот 1 на Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област („Службен весник на Република Македонија“ број 27/2007 и 98/2009), (во натамошниот текст: Директивата 96/67 на ЕУ),
- истражувањето на воздухопловни несреќи, сериозни инциденти, инциденти и настани е уредено со Директивата 94/56/ЕЗ од 21 ноември 1994 година за воспоставување на фундаментални принципи по кои се води истражувањето на несреќи и инциденти во цивилното воздухопловство која е преземена со Анексот 1 на Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област („Службен весник на Република Македонија“ број 27/2007 и 98/2009), (во натамошниот текст: Директивата 94/56 на ЕУ),
- пријавувањето на несреќи, сериозни инциденти, инциденти и настани е уредено со Директивата 2003/42/ЕЗ од 13 јуни 2003 година за пријавување на настани во цивилното воздухопловство која е преземена со Анексот 1 на Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област („Службен весник на Република Македонија“ број 27/2007 и 98/2009), (во натамошниот текст: Директивата 2003/42 на ЕУ),
- организацијата на работното време, времетраењето на одморот и другите права на членовите на екипажот на воздухоплов се уредени со Директивата 2000/79/ЕЗ од 27 ноември 2000 година која се однесува на Европскиот договор за организација на работното време на мобилни работници во цивилното воздухопловство која е преземена со Анексот 1 од Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област („Службен весник на Република Македонија“ број 27/2007 и 98/2009), (во натамошниот текст: Директивата 2000/79 на ЕУ),
- заедничките правила за вршење на јавен воздушен превоз во меѓународниот воздушен сообраќај се уредени со Регулативата (ЕЗ) број 1008/2008 од 24 септември 2008 година за заедничките правила за воздушен превоз во Заедницата која е преземена со Анексот 1 од Мултилатералната спогодба за

основање на Европска заедничка воздухопловна област ("Службен весник на Република Македонија" број 27/2007 и 98/2009), (во натамошниот текст: Регулативата 1008/2008 на ЕУ) и

- листата на превозници предмет на оперативна забрана и правилата за нејзино имплементирање се уредени со Регулативата (ЕЗ) број 2111/2005 од 14 декември 2005 година за воспоставување на листа на Заедницата на превозници кои се предмет на оперативна забрана во рамките на Заедницата и за информирање на патниците за идентитетот на превозникот која е преземена со Анексот 1 од Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област („Службен весник на Република Македонија" број 27/2007 и 98/2009), (во натамошниот текст: Регулативата 2111/2005 на ЕУ)."

Член 2

Во членот 3 став (1) зборот "меѓународните" се заменува со зборовите: "прифатените меѓународни", по зборот "ЕУ" се додава зборот "/ЕЗВО", а точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: "како и ратификуваните меѓународни договори".

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Подзаконските прописи предвидени со овој закон за државните (воени, полициски и царински) воздухоплови се изготвуваат од страна на надлежните министерства, а во согласност со соодветните меѓународни стандарди, прописи и процедури".

Член 3

Во членот 4 точката 5 се брише.

Точката 6 се менува и гласи:

"6. "Безбедносен преглед (Screening)" е примена на технички и/или други средства (вклучувајќи и рачен претрес), наменети за идентификација и/или откривање на оружје, експлозивни или други опасни средства, предмети и супстанции кои можат да се користат за извршување на акти на незаконско постапување;"

Точката 7 се менува и гласи:

"7. "Програма за обезбедување" е збир на правила и постапки коишто се применуваат на национално ниво, на ниво на аеродром, превозник или друго правно лице кои се дадени во писмена форма и се усвоени, односно одобрени од надлежен орган со цел за заштита на цивилниот воздушен сообраќај од дејствија на незаконско постапување;"

Точката 10 се менува и гласи:

"10. "Воздушен сообраќај" е летање на воздухоплови или движење на воздухоплови по површините за маневрирање;"

По точката 22 се додава нова точка 22-а, која гласи:

"22-а. "Давател на аеродромски услуги" е правно или физичко лице што на трети лица им обезбедува една или повеќе категории на аеродромски услуги;"

По точката 25 се додава нова точка 25-а, која гласи:

"25-а. "ЕЗВО" е Европска заедничка воздухопловна област воспоставена со Договор меѓу земјите членки на Европската унија и балканските земји, Исланд и Норвешка;"

Точката 30 се менува и гласи:

"30. "Аеродромска зона на сообраќај" е воздушен простор со определени димензии утврден околу еден аеродром заради заштита на сообраќајот на тој аеродром;"

Точката 37 се менува и гласи:

"37. "Јавен воздушен превоз" е лет или серија од летови за превоз на патници, карго и/или пошта за надоместок и/или закупнина;"

По точката 40 се додава нова точка 40-а, која гласи:

"40-а. "Корисник на воздухопловно пристаниште" е правно или физичко лице одговорно за превоз на патници, пошта и/или стока по воздух од или до соодветното воздухопловно пристаниште;"

Точката 46 се менува и гласи:

"46. "Несреќа" е настан поврзан со работата на воздухоплов кој се случува во периодот кога кое било лице се качува во воздухопловот со намера да лета па се до времето кога сите овие лица се симнале, во кој период:

а) некое лице е смртно или сериозно повредено како резултат на:

- неговиот престој во воздухопловот или
- директен контакт со кој било дел од воздухопловот, вклучувајќи ги и деловите кои се откачиле од авионот или

- директно изложување на издувниот млаз на моторите, освен кога повредите се од вообичаени причини, се самонанесени или се нанесени од страна на други лица, или кога повредите се нанесени на „слепи патници“ кои се кријат вон зоните кои вообичаено им стојат на располагање на патниците и екипажот или

б) воздухопловот претрпува оштетување или структурно уништување кое:

- неповолно влијае врз цврстината на конструкцијата, перформансите или карактеристиките на летањето на воздухопловот и

- нормално би барало голема поправка (ремонт) или замена на оштетениот составен дел, освен за дефект или оштетување на моторите, кога оштетувањето е ограничено на моторот, неговите заштитни обвивки (капотажии) или додатоци или за оштетување кое е ограничено на елисите, врвовите на крилјата, антените, гумите на тркалата, кочниците, аеродинамичната оплата на моторот, малите вдлабнатини или дупки на обвивката на воздухопловот или

в) воздухопловот исчезнува или е целосно недостапен."

Во точката 47 по зборот "Обезбедување" се додаваат зборовите: "од дејствија на незаконско постапување".

По точката 55 се додаваат две нови точки 55-а и 55-б, кои гласат:

"55-а. "Оператор на воздухопловно пристаниште" е правно лице кое, со или без други активности, има за цел да управува и раководи со аеродромската инфраструктура, да ги координира и контролира активностите на операторите присутни на соодветното воздухопловно пристаниште или систем на воздухопловни пристаништа, во согласност со законодавството на Република Македонија;

55-б. "Систем на воздухопловни пристаништа" се две или повеќе воздухопловни пристаништа групирани со цел да го опслужуваат истиот град или повеќе населени места (конурбација);".

Во точката 58 став 3 зборовите: "врз основа на уверение за стручна оспособеност" се бришат.

Точката 59 се менува и гласи:

"59. "План на лет" се утврдени податоци кои се доставуваат до единиците за АТС услуги, а кои се однесуваат на планиран лет или дел од лет на воздухоплов;"

Точката 60 се менува и гласи:

"60. "Платформа" е определена површина на еден аеродром на земја на која се прифаќа воздухоплов заради натоварување и растоварување на патници, пошта или товар, за полнење со гориво, паркирање или одржување;"

Точката 69 се менува и гласи:

"69. "Редовен јавен воздушен превоз" е серија од летови која ги има следниве карактеристики:

а) на секој лет патничките седишта и/или капацитетот за транспорт на карго и/или пошта се достапни за индивидуално купување од јавноста (директно од превозникот или од овластени агенти) и

б) секој лет има за цел вршење на сообраќај меѓу исти два или повеќе аеродроми

или:

- согласно со објавен ред на летање или
- со летови кои се толку редовни или чести што претставуваат препознатливи систематски серии;”.

По точката 70 се додаваат две нови точки 70-а и 70-б, кои гласат:

”70-а. ”Самостоен давател на услуги” е корисник на воздухопловното пристаниште кој самостојно извршува една или повеќе категории на аеродромски услуги;

70-б. ”Самостојно извршување на услуги” е кога корисникот на воздухопловното пристаниште директно извршува сам за себе една или повеќе категории на аеродромски услуги, а за што не склучува договор со трето лице. Корисниците на воздухопловното пристаниште не се сметаат меѓу себе како трети лица, ако:

- еден од нив има мнозински дел во сопственоста на другиот или
 - ист субјект има поголем дел во сопственоста на двата;”.
- По точката 74 се додава нова точка 74-а, која гласи: ”74-а. ”Субјекти на воздухопловната индустрија” се оператори на воздухоплови, воздухопловни школски центри, оператори на аеродроми или леталишта, даватели на аеродромски услуги, даватели на услуги на воздухопловна навигација, организации за дизајн, градба или одржување на воздухоплови и други субјекти кои вршат некоја од дејностите во воздухопловството утврдена со овој закон;”.

Точката 81 се менува и гласи:

”81. ”Цивилно воздухопловство” е кој било сообраќај кој го вршат само цивилни воздухоплови со исклучок на сообраќајот кој го вршат државните воздухоплови наведени во членот 3 на Чикашката конвенција за цивилно воздухопловство.”

Член 4

Во членот 5 став (1) зборот ”воздухопловството” се заменува со зборовите: ”цивилното воздухопловство”.

По ставот (1) се додаваат два нови става (2) и (3), кои гласат:

”(2) За регулирање и спроведување на работите утврдени со овој закон за потребите на државните воздухоплови надлежни се:

- Министерството за одбрана за воените воздухоплови,
- Министерството за внатрешни работи за полициските воздухоплови и
- Министерството за финансии за царинските воздухоплови.

(3) За спроведување на техничко истражување на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти во смисла на овој закон, Владата на Република Македонија формира Комитет за истрага на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти како независно истражно тело.”

Член 5

Во членот 6 точка г) по зборовите: ”подзаконски акти” се додаваат зборовите: ”кои се предвидени со овој закон”.

Точката д) се брише.

Точката ё) станува точка д).

Точката е) се менува и гласи:

”е) врши други работи утврдени со прописите од областа на воздухопловството”

Точката ж) се брише.

Член 6

Во членот 7 ставот (2) се менува и гласи:

”Агенцијата е независно регулаторно тело со јавни овластувања утврдени со овој закон”.

Ставот (3) се менува и гласи:

”Агенцијата во својата работа и при донесување на одлуките во рамките на своите овластувања е целосно политички, финансиски и функционално независна

од друг државен орган, друго јавно правно лице или трговско друштво што врши дејност од областа на воздухопловството и е непристрасна кон нив.”

По ставот (3) се додаваат пет нови става (4), (5), (6), (7) и (8), кои гласат:

“(4) Агенцијата стекнува статус на правно лице со запишување во Централниот регистар на Република Македонија.

(5) Седиштето на Агенцијата е во Скопје.

(6) Агенцијата има Статут со кој се уредуваат прашањата значајни за организација на работата на Агенцијата.

(7) Агенцијата има своја ознака, односно лого утврдени со Статутот.

(8) Со цел за извршување на определени активности во рамките на своите надлежности, Агенцијата може да ангажира домашни или странски правни или физички лица, имајќи го предвид конфликтот на интереси.”

Член 7

По членот 7 се додаваат три нови члена 7-а, 7-б и 7-в, кои гласат:

“Член 7-а

(1) Работата на Агенцијата е јавна.

(2) Агенцијата за својата работа одговара пред Собранието на Република Македонија.

Член 7-б

Агенцијата ги има следниве надлежности:

- врши работи од својот делокруг во согласност со прописите од областа на воздухопловството, како и врз основа на Националната стратегија за развој на воздухопловството и меѓународните договори од областа на воздухопловството, ратификувани од Република Македонија со цел за безбедно и редовно одвивање на цивилното воздухопловство,
- врши надзор над примената на прописите од областа на воздухопловството,
- учествува во подготовка на предлог на закони од областа на воздухопловството,
- донесува подзаконски акти од областа на воздухопловството кои се предвидени со овој закон,
- одобрува Зборник на воздухопловни информации,
- води постапка и одлучува за издавање, продолжување, обновување, промена, суспендирање и повлекување на дозволи, овластувања, уверенија, одобренија и други писмена утврдени со овој закон, како и евиденција на истите,
- врши регистрација на воздухоплови, аеродроми, леталишта и евиденција на терени,
- предлага мерки за развој и примена на нови технологии во воздухопловството,
- организира и координира активности поврзани со потрага и спасување на воздухоплови,
- изготвува литература од областа на воздухопловството и
- врши други работи утврдени со прописите од областа на воздухопловството.

Член 7-в

На постапките предвидени со овој закон супсидијарно се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, доколку со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон поинаку не е определено.”

Член 8

Членот 8 се менува и гласи: “Органи на Агенцијата се Управен одбор и директор.”

Член 9

Членот 9 се менува и гласи: “(1) Управниот одбор се состои од три члена од кои

еден е претседател.

(2) Со работата на Управниот одбор раководи претседателот на Управниот одбор.

(3) Претседателот и членовите на Управниот одбор ги именува Собранието на Република Македонија, на предлог на Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија, со мандат од четири години, со можност за уште еден мандат.

(4) За претседател и членови на Управниот одбор можат да бидат именувани лица кои имаат завршено високо образование од областа на техничките, правните или економските науки, со работно искуство над пет години од областа на воздухопловството и со активно познавање на англискиот јазик.

(5) За претседател и член на Управниот одбор можат да бидат именувани лица вработени во други правни лица, освен ако тоа не претставува конфликт на интереси согласно со закон.

(6) Претседателот и членовите на Управниот одбор се именуваат не подоцна од 60 дена пред истекот на мандатот на нивните претходници.

(7) За времетраењето на мандатот, претседателот и членовите на Управниот одбор не можат да бидат пратеници во Собранието на Република Македонија, членови на Владата на Република Македонија, лица кои извршуваат должности во органите и телата на политички партии, членови на управни и надзорни одбори на јавни претпријатија или акционерски друштва или членови на друг вид на асоцијација на правни или физички лица кои би можеле да доведат до конфликт на интереси.

(8) Претседателот, член на Управниот одбор, лицата во брачна или вонбрачна заедница со претседателот или членот на Управниот одбор, роднини по права линија до втор степен, не можат да се стекнат со акции односно удели директно или индиректно во организација што извршува активности директно поврзани со надлежностите на Агенцијата.

(9) За претседател и членови на Управниот одбор не можат да бидат именувани лица кои се осудени со правосилна судска пресуда за кривично дело на казна затвор во траење подолго од шест месеци или мерка забрана за вршење на професија, дејност или должност за времетраење на казната или мерката.

(10) Ако постапката за именување не е завршена пред истекот на мандатот на претседателот и членовите на Управниот одбор чиј мандат е истечен, претседателот и членовите на Управниот одбор можат да продолжат да ја вршат својата функција, но не подолго од шест месеци.

(11) Претседателот на Управниот одбор има право на месечен надоместок во висина од 50% од просечната месечна нето плата во стопанството на ниво на Република Македонија, а членовите на Управниот одбор имаат право на месечен надоместок во висина од 40% од просечната месечна нето плата во стопанството на ниво на Република Македонија.

(12) Средствата за месечниот надоместок и другите трошоци на претседателот и членовите на Управниот одбор се обезбедуваат од средствата на Агенцијата, утврдени со годишниот финансиски план."

Член 10

По членот 9 се додаваат шест нови члена 9-а, 9-б, 9-в, 9-г, 9-д и 9-ѓ, кои гласат:

"Член 9-а

(1) Управниот одбор одлучува на седници.

(2) Седниците ги свикува претседателот на Управниот одбор најмалку еднаш месечно.

(3) Седниците на Управниот одбор се јавни. По исклучок, Управниот одбор може да одлучи дали седницата или расправата по некоја точка ќе биде затворена за јавноста.

(4) Одлуките на Управниот одбор се донесуваат со мнозинство гласови од вкупниот број на членови на Управниот одбор.

Член 9-б

Управниот одбор на Агенцијата е надлежен да:

- донесува Статут и други акти на Агенцијата,
- усвојува предлог и донесува годишна програма за работа и развој,
- усвојува предлог и донесува годишен финансиски план,
- усвојува годишен финансиски извештај со завршна сметка,
- усвојува извештај за реализација на годишната програма за работа и развој,
- го именува директорот на Агенцијата во согласност со овој закон,
- ги донесува општите акти за внатрешна организација и систематизација на работните места, плати на вработените, како и тарифници и трошковници за работењето на Агенцијата,
- соработува со други државни органи и институции и органи на единиците на локалната самоуправа,
- доставува извештаи, препораки и предлози до Собранието на Република Македонија и други државни органи и институции од областа на цивилното воздухопловство и
- врши други работи утврдени со Статутот и овој закон.

Член 9-в

(1) Собранието на Република Македонија, по предлог на Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија може да ги разреши претседателот и членовите на Управниот одбор на Агенцијата пред истекот на мандатот за кој се именувани поради следниве причини:

- на негово барање,
- во случај на спреченост на вршење на функцијата поради болест подолго од шест месеци или смрт,
- прифаќање на функција или работа што е неспојлива со неговата функција член на Управниот одбор,
- ако е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело на казна затвор во траење подолго од шест месеци или мерка забрана за вршење на професија, дејност или должност, со денот на изрекувањето на казната или мерката,
- сторил повреда на прописите од областа на воздухопловството или злоупотреба на функцијата и
- неоправдано отсутствувал на три седници еднопосредно или пет седници во тековната година.

(2) Недоставувањето на годишна програма за работата и развој на Агенцијата, како и годишен финансиски извештај до Собранието на Република Македонија е основ за колективно разрешување на претседателот и членовите на Управниот одбор.

(3) Доколку постои причина за разрешување на член на Управниот одбор на Агенцијата пред истекот на мандатот за кој е именуван, Управниот одбор на Агенцијата треба да ја извести Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија во рок од седум дена од денот на дознавањето на причината.

Член 9-г

(1) Со работата на Агенцијата раководи директор.

(2) Директорот на Агенцијата го именува Управниот одбор на Агенцијата по пат на јавен оглас.

(3) Мандатот на директорот е четири години со можност за уште еден последователен мандат.

(4) Директорот на Агенцијата треба да има завршено високо образование од областа на техничките, правните или економските науки, со работно искуство над пет години од областа на цивилното воздухопловство и најмалку три години работно искуство на раководно место и активно познавање на англискиот јазик.

(5) Управниот одбор е должен да го именува директорот не подоцна од 30 дена пред истекот на мандатот на неговиот претходник.

(6) Директорот на Агенцијата, лицата во брачна или вонбрачна заедница со директорот на Агенцијата, роднини по права линија до втор степен, не можат да се стекнат со акции односно удели директно или индиректно во организација што извршува активности директно поврзани со надлежностите на Агенцијата.

(7) Директорот на Агенцијата не може да биде лице кое е осудено со правосилна судска пресуда за кривично дело на казна затвор во траење подолго од шест месеци или мерка забрана за вршење на професија, дејност или должност, за времетраење на казната или мерката.

(8) Директорот е професионално ангажиран во Агенцијата со полно работно време.

Член 9-д

(1) Директорот раководи со работата на Агенцијата и е одговорен за законитото работење на Агенцијата и ги има следниве надлежности:

- ја претставува и застапува Агенцијата,
- донесува акти во првостепена управна постапка,
- предлага, подготвува и донесува подзаконски акти и внатрешни процедури за работа,
- издава овластувања на правни лица за вршење на дел од надлежностите на Агенцијата,
- изготвува предлог на годишна програма за работа и развој, годишен финансиски план на Агенцијата, финансиски извештај со завршна сметка и извештај од реализираната годишна програма за работа и развој на Агенцијата,
- предлага општи акти за внатрешна организација и систематизација на работните места, плати на вработените, како и тарифници и трошковници за работењето на Агенцијата,
- предлага акти што ги донесува Управниот одбор,
- ги извршува одлуките донесени од страна на Управниот одбор;
- донесува одлуки за прашања за кои не одлучува Управниот одбор,
- назначува воздухопловни инспектори,
- назначува лица на раководни места во Агенцијата по претходно добиена согласност на Управниот одбор,
- соработува со други државни органи и институции, органи на единиците на локалната самоуправа и со невладини организации и здруженија на граѓани и
- врши други работи утврдени со овој закон и Статутот на Агенцијата.

(2) Директорот на Агенцијата е должен да воспостави внатрешна контрола преку имплементација на соодветен систем на финансиски менаџмент и контрола и внатрешна ревизија согласно со Законот за јавна внатрешна финансиска контрола.

(3) Директорот има право да присуствува и учествува на состаноците на Управниот одбор, без право на глас.

(4) Директорот може да поднесе оставка на својата функција во писмена форма до Управниот одбор.

(5) Ако мандатот на директорот е завршен, а постапката за именување на директор не е завршена, тогаш директорот може да продолжи да ја врши функцијата сè додека не се именува директор, но не подолго од шест месеци.

Член 9-f

Директорот може да биде разрешен од страна на Управниот одбор пред истекување на мандатот во следниве случаи:

- на негово барање,
- во случај на спреченост за вршење на функција поради болест подолго од шест месеци или смрт,
- прифаќање на функција или работа што се неспојливи со неговата функција на директор,
- ако е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело на казна затвор во траење подолго од шест месеци или мерка забрана за вршење на професија, дејност или должност, со денот на изрекувањето на казната или мерката и
- повреда на прописите од областа на воздухопловството или злоупотреба на функцијата."

Член 11

Членот 10 се менува и гласи:

"Против решенијата на директорот на Агенцијата донесени во првостепена управна постапка, незадоволната странка има право на судска заштита пред Управниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението."

Член 12

Во членот 11 ставот (3) се брише. Ставот (4) станува став (3). Ставовите (5) и (6) се бришат.

Член 13

Во членот 12 став (1) алинејата 2 се менува и гласи:

"- надоместок за издавање, продолжување, обновување и промена на уверенија, дозволи, одобренија, согласности и друго, предвидени со овој закон или прописите донесени врз основа на овој закон,".

Алинејата 5 се брише.

Алинејата 6 која станува алинеја 5 се менува и гласи:

"- дел од надоместоците за користење на полетно-слетната патека и патеките за возење, односно за полетување, слетување и осветлување и".

Алинејата 7 станува алинеја 6.

Ставовите (2) и (3) се менуваат и гласат:

"(2) Висината на делот од надоместокот од ставот (1) алинеја 1 на овој член се утврдува врз основа на одобрениот годишен финансиски план со трошковник на Агенцијата, во зависност од административните трошоци и трошоците за безбедносен и континуиран надзор на давањето на услуги на воздухопловна навигација, на начин пропишан согласно со членот 56 став (4) на овој закон.

(3) Висината на делот на надоместокот од ставот (1) алинеја 5 на овој член изнесува 2% од надоместокот за користење на полетно-слетната патека и патеките за возење, односно за полетување, слетување и осветлување, кој го наплатува операторот на аеродромот и месечно го уплатува на сметка на Агенцијата."

Во ставот (4) зборовите: "Владата на Република Македонија" се заменуваат со зборовите: "Управниот одбор на Агенцијата со тарифник, во зависност од реалните административни и надзорни трошоци".

Член 14

Членот 13 се менува и гласи:

"(1) Предлог-годишната програма за работа и развој и предлог- годишниот финансиски план, Агенцијата ги доставува на согласност до Собранието на Република Македонија најдоцна до крајот на декември секоја година.

(2) Годишната програма за работа и развој и годишниот финансиски план од ставот (1) на овој член ги донесува Управниот одбор по претходно добиена согласност од Собранието на Република Македонија, најдоцна до крајот на јануари секоја година.

(3) Годишниот финансиски извештај со завршна сметка и извештајот за реализација на годишната програма за работа и развој на Агенцијата, за претходната година Управниот одбор на Агенцијата ги донесува најдоцна до крајот на март секоја година и ги доставува до Собранието на Република Македонија.

(4) Годишниот финансиски план содржи податоци за приходите и расходите за работењето на Агенцијата.

(5) Годишниот финансиски извештај содржи завршна сметка, како и ревизорски извештај за претходната година.

(6) Ревизијата ја врши надворешен и независен ревизор, избран согласно со Законот за јавните набавки.

(7) На барање на Собранието на Република Македонија, Агенцијата е должна да поднесе извештај за работата и развојот на Агенцијата и финансиски извештај за работењето на Агенцијата и за период пократок од една година."

Член 15

Во членот 16 став (1) зборовите: "меѓународен договор" се заменуваат со зборовите: "договор меѓу воздухопловните власти", а зборовите: "надзорните функции и должности на Агенцијата" се заменуваат со зборовите: "функциите и должностите на Агенцијата кои произлегуваат од членовите 12, 30, 31 и 32-а на Чикашката конвенција".

Во ставот (2) зборовите: "меѓународен договор" се заменуваат со зборовите: "договор меѓу воздухопловните власти", а зборовите: "надзорните функции и должности на воздухопловните власти на таа земја" се заменуваат со зборовите: "функциите и должностите на воздухопловните власти на таа земја кои произлегуваат од членовите 12, 30, 31 и 32-а на Чикашката конвенција."

По ставот (2) се додаваат пет нови става (3), (4), (5), (6) и (7), кои гласат: "(3) Во договорот од ставовите (1) и (2) на овој член мора точно да се наведе кои функции и должности се пренесуваат согласно со членот 83-1ps од Чикашката конвенција.

(4) Преносот на функциите и должностите ќе има ефект откако склучениот договор од ставовите (1) и (2) на овој член, ќе биде доставен до ICAO и објавен согласно со членот 83 од Чикашката конвенција.

(5) Одредбите од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член се применуваат и на случаите на кои се однесува членот 77 од Чикашката конвенција.

(6) Важноста на договорот за пренос од ставовите (1) и (2) на овој член се утврдува согласно со периодот на важност на договорот за закуп, чартер или сличен договор за воздухопловот кој се користи согласно со членот 83-1ps од Чикашката конвенција.

(7) Заверени копии од склучениот договор за пренос и од уверението за исполнување на безбедносни услови (AOC) на превозникот се носат во воздухопловот што е предмет на договорот за закуп, чартер или сличен договор."

Член 16

Членот 17 се менува и гласи:

"(1) Забрането е летање на воздухоплов без екипаж во контролирана аеродромска зона на воздухопловно пристаниште, доколку истиот не е опремен со уред за идентификација-транспондер.

(2) Воздухоплов без екипаж може да лета во македонскиот воздушен простор во согласност со условите коишто ги пропишува Владата на Република Македонија"

Член 17

Во членот 18 став (3) зборовите: „ги определува Владата на Република Македонија и“ се бришат.

Во ставот (6) зборовите: “Министерството за транспорт и врски” се заменуваат со зборовите: “Владата на Република Македонија”.

Во ставот (8) зборовите: “ја пропишува директорот на Агенцијата” се заменуваат со зборовите: “е пропишана со правилата и постапките на летање на воздухопловите согласно со членот 15 на овој закон”.

Ставот (11) се менува и гласи:

“Одобрението од ставот (10) на овој член не е потребно за воздухоплови за потрага и спасување, за давање на медицинска помош и за државните воздухоплови при вршење на оперативни летови.”

Член 18

Во членот 19 ставот (3) се брише.

Член 19

Во членот 25 ставовите (1) и (2) се менуваат и гласат:

“(1) Воздухоплов по правило влегува во, односно излегува од македонскиот воздушен простор на гранична точка, имајќи ја предвид целта за ефикасно и флексибилно користење на воздушниот простор.

(2) Граничните точки ги одобрува Агенцијата на предлог на давателот на услуги на воздухопловна навигација, согласно со утврдениот план на EUROCONTROL и ICAO, имајќи ја предвид целта за ефикасно и флексибилно користење на воздушниот простор.”

Во ставот (3) зборовите: “граничниот коридор” се заменуваат со зборовите: “граничната точка”.

Член 20

Во членот 26 ставот (2) се менува и гласи:

“За цивилни странски воздухоплови кои влегуваат на територијата на Република Македонија со цел за слетување, одобрението од ставот (1) на овој член го издава Агенцијата, а за цивилни странски воздухоплови кои влегуваат на територијата на Република Македонија со цел за прелет, одобрението го издава давателот на услуги на воздухопловната навигација.”

Во ставот (3) зборовите: “по претходно мислење на Министерството за одбрана и Министерството за внатрешни работи” се заменуваат со зборовите: “по претходно добиена согласност од Министерството за одбрана”.

Член 21

Во членот 28 став (2) по зборот “одбрана” се става запирка и се додаваат зборовите: “Министерството за финансии - Царинската управа”, а точката на крајот од реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите: “освен ако поинаку не е утврдено со меѓународен договор кој го ратификувала Република Македонија”.

Член 22

Во членот 29 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

“(2) За употреба на активна опрема за снимање од воздух странски воздухоплов мора да има посебно одобрение согласно со Законот за одбрана.”

Член 23

Членот 32 се менува и гласи:

“Воздушните патишта ги одобрува Агенцијата на предлог на давателот на услуги на воздухопловна навигација, согласно со утврдениот план на EUROCONTROL и ICAO”.

Член 24

Членот 33 се менува и гласи:

“(1) Заради безбедност и уредност на јавниот воздушен превоз, правното лице што врши јавен воздушен превоз треба да има потребен персонал, воздухоплови, опрема, како и да исполнува посебни услови неопходни за безбедно и уредно работење. Начинот на вршење на јавен воздушен превоз, како и посебните услови во однос на потребниот персонал, воздухопловите, опремата и другите посебни услови неопходни за безбедно и уредно работење ги пропишува директорот на Агенцијата.

(2) На превозникот кој ги исполнува условите од ставот (1) на овој член, Агенцијата му издава или продолжува уверение за работа (Operating Licence) и уверение за исполнување на безбедносните услови за вршење на јавен воздушен превоз (Air Operator Certificate-AOC) за што донесува решение.

(3) Агенцијата нема да издаде или продолжи уверение за работа (Operating Licence) и уверение за исполнување на безбедносните услови за вршење на јавен воздушен превоз (Air Operator Certificate-AOC) или да дозволи истото да биде во важност доколку условите од ставот (1) на овој член не се исполнети, за што донесува решение.

(4) На превозникот кој ќе престане да ги исполнува условите од ставот (1) на овој член, Агенцијата ќе му го суспендира уверението за работа (Operating Licence) и уверението за исполнување на безбедносните услови за вршење на јавен воздушен превоз (Air Operator Certificate-AOC) за период кој не може да биде подолг од 60 дена. Ако превозникот во определениот период не ги исполни условите, Агенцијата ќе му го повлече уверението за работа (Operating Licence) и уверението за исполнување на безбедносните услови за вршење на јавен воздушен превоз (Air Operator Certificate-AOC) за што донесува решение.

(5) Формата, содржината, начинот на издавање, продолжување, промена и евиденција на уверенијата од ставот (2) на овој член ги пропишува директорот на Агенцијата.”

Член 25

Во членот 34 став (2) зборовите: “посебната дозвола за вршење на редовен или нередовен јавен превоз во меѓународниот воздушен сообраќај” се заменуваат со зборовите: “одобрението издадено врз основа на членот 26 на овој закон”.

Ставот (3) се менува и гласи:

“По исклучок од ставовите (1) и (2) на овој член, домашен превозник или превозник на земја членка на ЕЗВО може да врши меѓународен јавен воздушен сообраќај меѓу Република Македонија и земја членка на ЕЗВО согласно со одредбите од Регулативата 1008 /2008 на ЕУ”.

Во ставот (4) зборовите: “без дозволата” се заменуваат со зборовите: “без одобрението”.

Ставот (5) се брише.

Член 26

Членовите 35 и 36 се бришат.

Член 27

Во членот 37 став (1) зборовите: “во согласност со редот на летање” се бришат.

Член 28

Членот 38 се менува и гласи:

“(1) Директорот на Агенцијата ги пропишува правилата за утврдување на листата на превозници кои се предмет на оперативна забрана во согласност со Регулативата 2111/2005 ЕУ и ја објавува листата на превозници кои се предмет на оперативна забрана.

(2) Со цел за унапредување на системите за управување со безбедноста и постигнување на прифатливо ниво на безбедност во воздушниот сообраќај, Агенцијата донесува Национална програма за безбедност по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.

(3) Превозниците, операторите на аеродром, давателите на услуги на воздухопловна навигација и организациите за одржување на воздухоплови се должни да воспостават и одржуваат систем за управување со безбедноста во согласност со Националната програма за безбедност.”

Член 29

Во членот 44 по ставот (7) се додава нов став (8), кој гласи:

“(8) Правилата за воено падобрански активности ги пропишува министерот за одбрана.”

Член 30

Поднасловот “4. ПОТРЕБЕН ПЕРСОНАЛ” се менува и гласи: “4. ПОСЕБНИ ВОЗДУХОПЛОВНИ АКТИВНОСТИ”.

Член 31

По поднасловот 4 се додава нов член 45, кој гласи:

“Член 45

(1) Министерството за одбрана и Министерството за внатрешни работи организираат и изведуваат посебни воздухопловни активности.

(2) Правилата за вршење на посебните воздухопловни активности ги пропишуваат надлежните министерства.”

Член 32

Членот 46 се менува и гласи:

“(1) За издавање, продолжување/обновување и промена на уверенијата од членовите 33, 42, 43 и 44 на овој закон се плаќа надоместок на Агенцијата.

(2) Висината на надоместокот од ставот (1) на овој член ја пропишува Управниот одбор на Агенцијата со тарифник, во зависност од реалните административни и надзорни трошоци.”

Член 33

Во членот 48 став (1) по зборот “закон” се додаваат зборовите: “и прописите донесени врз основа на овој закон”.

Ставовите (3) и (4) се бришат.

Член 34

Во членот 49 став (2) зборовите: “што ги пропишува директорот на Агенцијата” се заменуваат со зборовите: “пропишани со актите од членовите 33 став (1) и 42 став (6) на овој закон”.

Член 35

Во членот 50 став (1) по зборот “закон” се додаваат зборовите: “кои ги издава Агенцијата”.

Во ставот (2) зборовите: “што учествуваат во меѓународен воздушен сообраќај” се заменуваат со зборовите: “на домашните превозници”.

Член 36

Членот 52 се менува и гласи:

“(1) Исправите за пловидбеност и дозволите издадени или валидирани од договорна земја на 1CAO во која еден воздухоплов е регистриран се признаваат за валидни во Република Македонија согласно со членот 33 на Чикашката конвенција доколку условите под кои тие се издадени или валидирани се исти или построги од минимум стандардите утврдени согласно со Чикашката конвенција.

(2) Во врска со член 33 од Чикашката конвенција, доколку земја членка на 1CAO во која е регистриран воздухопловот ги пренесе своите надлежности за издавање или валидирање на исправите од ставот (1) на овој член на земјата на операторот согласно со членот 83-bis на Чикашката конвенција, тогаш во Република Македонија се признава и валидноста на исправите од ставот (1) на овој член издадени од земјата на операторот дополнително на оние исправи издадени од земјата на регистарот на воздухопловот под услов Република Македонија да е официјално информирана за договорот за пренос на надлежностите склучен согласно со членот 83- bis од Чикашката конвенција.

(3) Во случај воздухоплов кој е предмет на договор за пренос на надлежности треба да го користи воздушниот простор на Република Македонија, а Република Македонија не е официјално информирана за договорот за пренос на надлежности склучен согласно со членот 83-глас од Чикашката конвенција, тогаш земјата на регистарот на воздухопловот останува целосно надлежна согласно со членовите 30, 31 и 32-а од Чикашката конвенција, без оглед на склучениот договор за пренос на надлежности.”

Член 37

Главата “III. УСЛУГИ ВО ВОЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ” се менува и гласи: “III. УСЛУГИ НА ВОЗДУХОПЛОВНА НАВИГАЦИЈА”.

Член 38

Во членот 53 ставот (2) се менува и гласи:

“Услугите на воздухопловна навигација се даваат врз ексклузивна основа од страна на давателот на услуги на воздухопловна навигација основан согласно со членот 60 на овој закон, кој треба да е десигниран од страна на Владата на Република Македонија и кој треба да поседува уверение за оспособеност за давање на услуги на воздухопловна навигација од Агенцијата. Десигнацијата од страна на Владата на Република Македонија на давателот на услуги на воздухопловна навигација основан согласно со членот 60 на овој закон, се однесува и во случај на воспоставен функционален воздушен блок, а за евентуална десигнација и на други даватели на услуги на воздухопловна навигација, се одлучува со меѓународен договор за воспоставување на функционален воздушен блок”.

Во ставот (6) зборовите: “Владата на Република Македонија во зависност од реалните трошоци” се заменуваат со зборовите: “Управниот одбор на Агенцијата со тарифник, во зависност од реалните административни и надзорни трошоци”

Ставот (8) се менува и гласи:

“Начинот на давање на услуги на воздухопловна навигација за потребите на државните воздухоплови се регулира со договор за соработка меѓу давателот на услуги на воздухопловна навигација и надлежните министерства.”

Член 39

Во членот 56 став (1) точката на крајот на реченицата се брише и се додаваат зборовите: "кој се состои од надоместок со кој се финансираат трошоците за услуги за прелети (En Route Charges) и надоместок со кој се финансираат трошоците за терминални услуги (Terminal Charges)".

Ставовите (2), (3) и (4) се менуваат и гласат:

"(2) Надоместокот со кој се финансираат трошоците за услуги за прелети (En Route Charges) од ставот (1) на овој член го наплатува EUROCONTROL и го пренесува на Агенцијата и на давателот на услуги на воздухопловна навигација врз основа на претходно склучен договор.

(3) Надоместокот со кој се финансираат трошоците за терминални услуги (Terminal Charges) од ставот (1) на овој член, го наплатува давателот на услуги на воздухопловна навигација.

(4) Начинот на определување на висината на надоместокот од ставот (1) на овој член и начинот на наплата ги пропишува Владата на Република Македонија во согласност со меѓународните договори ратификувани од Република Македонија."

По ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

"(5) Од плаќање на надоместокот од ставот (1) на овој член покрај летовите определени со Регулативата 1794/2006 на ЕУ, ослободени од плаќање се летовите на воените, полициските и царинските воздухоплови, како и други летови кои можат да бидат ослободени согласно со Регулативата 1794/2006 на ЕУ по претходно донесена одлука на Владата на Република Македонија."

Член 40

Членот 58 се менува и гласи:

"(1) Организацијата и користењето на воздушниот простор го пропишува Владата на Република Македонија.

(2) За извршување на работите поврзани со управување со воздушниот простор и флексибилно користење на воздушниот простор, Владата на Република Македонија формира Цивилно-воен комитет.

(3) Во Комитетот членуваат претставници од Министерството за транспорт и врски, Министерството за одбрана, Министерството за внатрешни работи, Агенцијата и давателот на услуги на воздухопловна навигација.

(4) Работата на Комитетот ја координира претставникот од давателот на услуги на воздухопловна навигација.

(5) Комитетот за својата работа поднесува извештај до Владата на Република Македонија најдоцна до 31 јануари во тековната година за претходната година."

Член 41

Во членот 59 став (6) по зборовите: "поштенско-телеграфски услуги" се додаваат зборовите: "како и услуги на пренос, дистрибуција и снабдување со електрична енергија".

Член 42

Поднасловот "2. ДАВАТЕЛ НА УСЛУГИ ВО ВОЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ" се менува и гласи: "2. ДАВАТЕЛ НА УСЛУГИ НА ВОЗДУХОПЛОВНА НАВИГАЦИЈА".

Член 43

Во членот 60 ставот (4) се брише.

Член 44

Во членот 60-а точка 1 потточка 1.1 потточка а) алинејата 3 се брише.

Во потточката 1.4 по зборот "навигација" се додаваат зборовите: "што подразбира превентивно и корективно одржување, приспособување, калибрирање,

мониторирање, надгледување, управување, поставување и воведување во работа, како и развој и измена на процедури и упатства за работа и одржување на оперативните технички средства во состојба која овозможува безбеден и уреден воздушен сообраќај”, а сврзникот “и” се заменува со точка и запирка и се додаваат две нови точки 2 и 3, кои гласат:

“2) водење на евиденција, собирање, обработка и проследување на податоци кои се користат за наплата на надоместоци од услугите на воздухопловна навигација; 3) изготвување и редовно ажурирање на Зборникот на воздухопловни информации и”.

Точката 2 станува точка 4.

Член 45

Во членот 60-б алинејата 1 се менува и гласи:

“- делот од надоместокот остварен по основ на давање на услуги на воздухопловна навигација чија висина се утврдува со трошковник на давателот на услуги на воздухопловна навигација на начин пропишан согласно со членот 56 став (4) на овој закон”.

Член 46

Во членот 60-д став (1) зборовите: “до висина која ја утврдува Владата на Република Македонија” се бришат.

Член 47

Во членот 66 ставот (2) се брише.

Член 48

По членот 71 се додава нов член 71-а, кој гласи:

“Член 71-а

(1) Во случаите кога ќе се појават проблеми со капацитетот на одреден аеродром, Владата на Република Македонија може согласно со условите од Регулативата 95/93 на ЕУ да го десигнира тој аеродром за координиран аеродром или аеродром со олеснет распоред.

(2) На координиран аеродром или аеродром со олеснет распоред Владата на Република Македонија ќе именува физичко или правно лице за координатор на аеродром или независен олеснувач на распоред по извршени консултации со превозниците, операторот на аеродром или Комитетот за координација, ако таков комитет постои.

(3) На координаторот на аеродром или независниот олеснувач на распоред именувани согласно со ставот (2) на овој член им следува надоместок во висина што ја пропишува Владата на Република Македонија.

(4) На координиран аеродром, Владата на Република Македонија формира Комитет за координација согласно со Регулативата 95/93 на ЕУ.

(5) Правилата за доделување на слотови ги пропишува Владата на Република Македонија.”

Член 49

Во членовите 73 став (5), 121 став (4), 122 став (3), 124 став (5) и 126 став (4) зборовите: “Владата на Република Македонија на предлог на Агенцијата” се заменуваат со зборовите: “Управниот одбор на Агенцијата со тарифник, во зависност од реалните административни и надзорни трошоци”.

Член 50

Во членот 82 ставот (1) се менува и гласи:

“На аеродром и леталиште се организира противпожарно-спасувачко и медицинско обезбедување, а на воздухопловно пристаниште се организира противпожарна-спасувачка служба, служба за итна медицинска помош и служба за прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж, стока и пошта и снабдување на воздухопловите со гориво и мазиво, кои даваат аеродромски услуги, под услови и на начин кои ги пропишува директорот на Агенцијата.”

По ставот (1) се додаваат два нови ставови (2) и (3), кои гласат:

“(2) Противпожарната служба, службата за итна медицинска помош, односно противпожарното обезбедување и медицинското обезбедување, како и службите за прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж, стока и пошта и опслужување на воздухопловите со гориво и мазиво ги организира операторот на воздухопловното пристаниште, односно операторот на аеродромот.

(3) Извршувањето на аеродромските услуги на прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж, стока и пошта и снабдување на воздухопловите со гориво и мазиво, операторот на воздухопловното пристаниште може со договор да му ги додели и на друго правно лице, под услови и начин утврдени со членот 82-е на овој закон.”

Ставовите (2), (3) и (4) стануваат ставови (4), (5) и (6).

Ставот (5) се брише.

Член 51

По членот 82 се додаваат 13 нови члена 82-а, 82-б, 82-в, 82-г, 82-д, 82-ѓ, 82-е, 82-ж, 82-з, 82-с, 82-и, 82-ј и 82-к, кои гласат:

“Член 82-а

Пристапот на пазарот за извршување на аеродромски услуги на прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж, стока и пошта и опслужување на воздухопловите со гориво и мазиво на воздухопловните пристаништа отворени за јавен воздушен превоз се остварува согласно со Директивата 96/67 на ЕУ.

Член 82-б

(1) Одредбите на Директивата 96/67 на ЕУ се применуваат на сите воздухопловни пристаништа што се наоѓаат на територијата на Република Македонија и се отворени за јавен воздушен превоз, во следниве случаи:

а) одредбите од членот 82-г став (1) на овој закон, што се однесуваат на категориите на аеродромски услуги што не се опфатени со членот 82-г став (2) на овој закон се применуваат за секое воздухопловно пристаниште без разлика на обемот на сообраќај;

б) одредбите што се однесуваат на категориите на аеродромски услуги наведени во членот 82-г став (2) на овој закон се применуваат за воздухопловните пристаништа со годишен сообраќај не помал од 1 милион патници или 25.000 тони стока и

в) одредбите што се однесуваат на категориите на аеродромски услуги наведени во членот 82-в на овој закон, се применуваат за воздухопловни пристаништа со:

- годишен сообраќај не помал од 3 милиони патници или 75.000 тони стока или
- годишен сообраќај не помал од 2 милиона патници или 50.000 тони стока за период од шест месеци пред 1 април или 1 октомври од претходната година.

(2) Одредбите на Директивата 96/67 на ЕУ се применуваат на сите воздухопловни пристаништа што се наоѓаат на територијата на Република Македонија и се отворени за јавен воздушен превоз со годишен сообраќај не помал од 2 милиона патници или 50.000 тони стока.

(3) Ако воздухопловното пристаниште постигне еден од праговите за превоз на стока утврдени во овој член, без да го постигне утврдениот праг за превоз на патници, тогаш одредбите на Директивата 96/67 на ЕУ не се применуваат на

категиорите аеродромски услуги кои се однесуваат исклучиво на патници.

(4) Министерството за транспорт и врски до 1 јули секоја година доставува до Европската комисија податоци за воздухопловните пристаништа на територијата на Република Македонија, кои ќе постигнат одредени прагови на сообраќај утврдени со овој член.

Член 82-в

(1) Министерството за транспорт и врски обезбедува слободен пристап на давателите на аеродромски услуги на пазарот на аеродромски услуги на трети лица. Давателите на аеродромски услуги треба да бидат основани во земја членка на ЕЗВО, согласно со одредбите од членот 82-б на овој закон.

(2) Давањето на аеродромски услуги може да се ограничи на најмалку два овластени даватели на аеродромски услуги за секоја од наведените категории на аеродромски услуги:

- прифаќање и испраќање на багаж,
- прифаќање и испраќање на воздухоплови на платформа,
- опслужување со гориво и мазиво и
- прифаќање и испраќање на стока и пошта, поврзано со нивна физичка манипулација при доаѓање, заминување или трансфер меѓу карго терминалот и воздухопловот.

(3) Бројот на овластени даватели на аеродромски услуги од ставот (2) на овој член, не може да се ограничи на помалку од два за секоја категорија аеродромски услуги.

(4) Освен тоа, најмалку еден од овластените даватели на аеродромски услуги не може да биде директно или индиректно контролиран од:

- операторот на воздухопловното пристаниште,
- кој било корисник на воздухопловното пристаниште што има превезено повеќе од 25% од регистрираните патници или стока на тоа воздухопловно пристаниште во годината што ѝ претходи на онаа година во која биле избрани давателите на аеродромски услуги и
- тело што го контролира или е директно или индиректно контролирано од операторот на воздухопловното пристаниште или кој било корисник на воздухопловното пристаниште.

(5) Во случај кога се ограничува бројот на овластени даватели на аеродромски услуги согласно со ставовите (2) и (3) на овој член, во тој случај не може да се спречи еден корисник на воздухопловно пристаниште, без разлика кој дел од воздухопловното пристаниште му е распределен, да има можност за избор меѓу најмалку двајца даватели на аеродромски услуги во поглед на секоја категорија на аеродромски услуги што подлежи на ограничување, под условите утврдени во ставовите (2), (3) и (4) на овој член.

Член 82-г

(1) Министерството за транспорт и врски обезбедува слобода на самостојно давање на аеродромски услуги од членот 82-б на овој закон.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, самостојно опслужување може да вршат најмалку двајца корисници на воздухопловно пристаниште, под услов тие да бидат избрани врз основа на релевантни, објективни, транспарентни и недискриминирачки критериуми за следниве категории на аеродромски услуги:

- прифаќање и испраќање на багаж,
- прифаќање и испраќање на воздухоплови на платформа,
- опслужување со гориво и мазиво и
- прифаќање и испраќање на стока и пошта, поврзано со нивна физичка манипулација при доаѓање, заминување или трансфер меѓу карго терминалот и воздухопловот.

Член 82-д

(1) Операторот на воздухопловното пристаниште управува со централизираната инфраструктура која се користи за давање на аеродромски услуги, чија комплексност, трошоци или влијание на околината не дозволува поделба или дуплирање на системите за сортирање на багаж, одмрзнување, прочистување на вода и дистрибуција на гориво.

(2) Користењето на централизираната инфраструктура е задолжително за давателите на аеродромски услуги и за корисниците на воздухопловното пристаниште кои самостојно се опслужуваат.

(3) Управувањето со централизираната инфраструктура треба да биде транспарентно, објективно и недискриминирачки и да не го попречува пристапот на давателите на аеродромски услуги и на корисниците на воздухопловното пристаниште кои самостојно се опслужуваат во рамките на ограничувањата определени со Директивата 96/67 на ЕУ.

Член 82-ѓ

(1) Ако на определено воздухопловно пристаниште постојат посебни ограничувања на расположливиот простор или капацитет, кои произлегуваат од застој во сообраќајот и степенот на искористеност на просторот, кои го оневозможуваат отворањето на пазарот и/или спроведувањето на самостојното опслужување до степен кој го определува Директивата 96/67 на ЕУ, Министерството за транспорт и врски по предходно мислење на Агенцијата може:

- согласно со членот 82-в ставови (2), (3) и (4) на овој закон да го ограничи бројот на даватели на една или повеќе категории на аеродромски услуги кои не се наведени во членот 82-в ставови (2) и (3) на овој закон на дел или на целото воздухопловно пристаниште,

- давањето на една или повеќе аеродромски услуги наведени во членот 82-в ставови (2) и (3) на овој закон да го одобри на еден давател на аеродромски услуги,

- да го одобри самостојното опслужување на ограничен број на корисници на воздухопловното пристаниште за категории на аеродромски услуги кои не се наведени во членот 82-г став (2) на овој закон, под услов тие корисници да се избрани врз основа на релевантни, објективни, транспарентни и недискриминирачки критериуми и

- да го забрани или да го ограничи самостојното опслужување на еден корисник на воздухопловно пристаниште за категориите на аеродромски услуги наведени во членот 82-г став (2) на овој закон.

(2) Сите исклучоци за кои е одлучено согласно со ставот (1) на овој член мора:

- да ја специфицираат категоријата или категориите на аеродромски услуги за кои се одобрува исклучокот и посебните ограничувања на расположливиот простор или капацитет што го оправдуваат таквиот исклучок и

- да бидат придружени со план на соодветни мерки за надминување на ограничувањата.

(3) Исклучоците од ставот (1) на овој член не смеат:

- да ги доведат во прашање целите на Директивата 96/67 на ЕУ,

- да доведат до нарушување на конкуренцијата меѓу давателите на аеродромски услуги и/или корисниците на воздухопловното пристаниште кои самостојно се опслужуваат и

- да се применуваат во опсег поголем отколку што е потребен.

(4) Исклучоците од ставот (1) алинеи 1, 3 и 4 на овој член не може да траат подолго од три години. Министерството за транспорт и врски треба да донесе нова одлука за кое било барање за исклучок, кое исто така ќе подлежи на постапката утврдена со овој член, најдоцна три месеци пред истекот на овој

временски период.

(5) Исклучокот од ставот (1) алинеја 2 на овој член не може да трае подолго од две години, меѓутоа Министерството за транспорт и врски може врз основа на одредбите од ставот (1) на овој член да одобри овој период да биде продолжен за еднократен период од две години.

Член 82-е

(1) Операторот на воздухопловното пристаниште организира и спроведува постапка за избор на даватели на аеродромски услуги овластени за давање на аеродромски услуги на едно воздухопловно пристаниште доколку нивниот број е ограничен во случаите предвидени со членот 82-в ставови (2) и (3) или членот 82-ѓ на овој закон.

(2) Постапката за избор се врши согласно со следниве принципи: а) во случаите кога давателите на аеродромски услуги треба да исполнат соодветни стандардни услови и технички спецификации, тогаш тие услови и спецификации се утврдуваат по консултација со Одборот на корисници на воздухопловното пристаниште. Критериумите за избор утврдени со стандардните услови или техничките спецификации мора да бидат релевантни, објективни, транспарентни и недискриминирачки;

б) давателите на аеродромски услуги се избираат:

- по консултација со Одборот на корисници на воздухопловното пристаниште од страна на операторот на воздухопловното пристаниште, под услов операторот на воздухопловното пристаниште да:

1) не обезбедува слични аеродромски услуги;

2) нема директна или индиректна контрола над било кој давател на такви услуги и

3) нема никакво учество кај тие даватели на аеродромски услуги и

- во сите други случаи, од страна на Министерството за транспорт и врски по претходна консултација со Одборот на корисници на воздухопловното пристаниште и операторот на воздухопловното пристаниште; в) давателот на аеродромски услуги се избира за период не подолг од седум години и

г) ако давателот на аеродромски услуги престане да ги извршува активностите пред истекот на периодот за кој е избран, се избира нов давател на аеродромски услуги врз основа на истата постапка.

(3) Ако бројот на даватели на аеродромски услуги е ограничен согласно со членот 82-в ставови (2) и (3) или членот 82-ѓ на овој закон, операторот на воздухопловното пристаниште може самостојно да дава аеродромски услуги без да подлежи на постапката за избор утврдена во ставот (2) на овој член. Операторот на воздухопловното пристаниште може без спроведување на постапката утврдена во овој член, за давање на аеродромски услуги на тоа воздухопловно пристаниште, да овласти некое друго правно лице под услов:

- операторот на воздухопловното пристаниште да има директна или индиректна контрола над тоа правно лице или

- тоа правно лице да има директна или индиректна контрола над операторот на воздухопловното пристаниште.

(4) Операторот на воздухопловното пристаниште во рок од три дена од донесувањето на одлуката за избор, го известува Одборот на корисници на воздухопловното пристаниште за резултатите од постапката за избор.

Член 82-ж

(1) Давателот на аеродромски услуги и самостојниот давател на услуги можат да започнат со вршење на услуги по добивањето на одобрение од Агенцијата.

(2) Одобрението од ставот (1) на овој член се издава на барање на давателот на аеродромски услуги или самостојниот давател на услуги по спроведената

постапка на избор, доколку ги исполнува условите пропишани врз основа на членот 82 став (1) на овој закон.

(3) Условите за издавање на одобрението мора да бидат поврзани со стабилна финансиска состојба и доволно осигурително покритие, сигурност и безбедност на инсталациите, воздухопловите, опремата и лицата, како и со заштита на животната средина и почитување на прописите од областа на социјалната политика.

(4) Условите за издавање на одобрението мора да бидат во согласност со следниве принципи:

- да се применуваат на недискриминаторски начин за различните даватели на аеродромски услуги и аеродромски корисници,
- да бидат во врска со планираната цел и
- не смеат, во пракса, да го ограничуваат пристапот на пазарот или слободата на самостојно опслужување што е на ниво под она предвидено со ЕУ Директивата 96/67.

(5) Одобрението се издава за период не подолг од седум години.

(6) Агенцијата ќе го повлече одобрението од овој член само ако имателот на одобрението повеќе не ги исполнува, од причини што сам ги предизвикал, условите наведени во ставот (2) на овој член. Основите за одбивање или повлекување мора да им бидат соопштени на давателот на аеродромски услуги или самостојниот давател на услуги и на операторот на воздухопловното пристаниште.

(7) Агенцијата на предлог на операторот на воздухопловното пристаниште ќе го повлече одобрението на давателот на аеродромски услуги или на самостојниот давател на услуги ако истиот не ги почитува пропишаните услови за работење на воздухопловното пристаниште од членот 82 став (1) на овој закон.

Член 82-з

(1) Давателите на аеродромски услуги и самостојните даватели на услуги мораат да имаат пристап до објектите на воздухопловното пристаниште, вклучувајќи ја и централизираната инфраструктура која е потребна за извршување на нивните активности. Просторот за давање на аеродромските услуги мора да биде поделен меѓу различните даватели на аеродромски услуги и самостојните даватели на услуги, на начин потребен за остварување на нивните права, како и овозможување на чесна и ефикасна конкуренција врз основа на релевантни, објективни, транспарентни и недискриминирачки правила и критериуми.

(2) Операторот на воздухопловното пристаниште определува надоместок за пристап до и користење на инфраструктурата врз основа на релевантни, објективни, транспарентни и недискриминирачки критериуми.

Член 82-с

(1) Во случај кога операторот на воздухопловното пристаниште, корисникот на воздухопловното пристаниште или давателот на аеродромски услуги даваат и аеродромски услуги, мора да имаат посебна сметка за надоместокот од дадените аеродромски услуги во однос на сметките од другите дејности.

(2) Во годишните финансиски извештаи на операторот на воздухопловното пристаниште мора да биде видливо дека нема никакви финансиски текови меѓу неговата дејност како оператор на воздухопловно пристаниште и неговата дејност како давател на аеродромски услуги.

(3) Независен овластен ревизор врши ревизија и во ревизорскиот извештај утврдува дали е извршено раздвојување на сметките од ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 82-и

(1) На секое воздухопловно пристаниште на кое се однесува ЕУ Директивата 96/67, корисниците на воздухопловното пристаниште формираат Одбор на корисници на воздухопловно пристаниште. Сите корисници на воздухопловното пристаниште имаат право да бидат членови во одборот или да бидат претставувани во одборот од страна на друго лице.

(2) Одборот на корисници на воздухопловното пристаниште донесува Деловник за работа.

Член 82-ј

(1) Министерството за транспорт и врски, Агенцијата, операторот на воздухопловното пристаниште, Одборот на корисници на воздухопловното пристаниште и давателите на аеродромски услуги од членот 82-ж на овој закон, најмалку еднаш годишно организираат состаноци за консултации во врска со примената на одредбите на овој закон.

(2) Консултациите треба да се однесуваат на цените на аеродромски услуги за кои се одобрени исклучоци и за организацијата на давањето на тие услуги.

Член 82-к

(1) Доколку Министерството за транспорт и врски утврди дека други земји правно и фактички не им обезбедиле на македонските даватели на аеродромски услуги и самостојните даватели на услуги:

- ист третман кој го имаат давателите на аеродромски услуги и самостојните даватели на услуги на тие земји во Република Македонија,

- ист третман кој го имаат давателите на аеродромски услуги и самостојните даватели на услуги во земјите каде што се основани (како национални) и

- ист третман кој го имаат давателите на аеродромски услуги и самостојните даватели на услуги од трети земји, може целосно или делумно да престане со исполнување на обврските кои произлегуваат од Директивата 96/67 на ЕУ.

(2) Министерството за транспорт и врски ја известува Европската Комисија за видот и опсегот на одлуката од ставот (1) на овој член во рок од 30 дена од денот на донесувањето на истата."

Член 52

Пред членот 83 се додава нова глава "III-а" која гласи: "III-а. ОБЕЗБЕДУВАЊЕ"

Член 53

Членот 83 се менува и гласи:

"(1) Во рамките на аеродромскиот периметар дозволено е движење само на лица кои извршуваат службени обврски и кои поседуваат важечка аеродромска идентификациона картичка, како и на возила со важечка аеродромска дозвола.

(2) Аеродромската идентификациона картичка и важечката аеродромска дозвола за возилата од ставот (1) на овој член се издаваат од страна на:

- аеродромскиот оператор по претходно добиено мислење од страна на Министерството за внатрешни работи во согласност со критериумите содржани во Националната програма за обезбедување во цивилното воздухопловство и

- Министерството за одбрана во однос на воениот дел на мешовит аеродром."

Член 54

Членот 84 се менува и гласи:

"(1) Аеродромскиот оператор изработува Аеродромска програма за обезбедување во согласност со одредбите од Националната програма за обезбедување во цивилното воздухопловство. Аеродромската програма за обезбедување ја одобрува Агенцијата.

(2) Секој домашен превозник изработува Програма за обезбедување на превозникот во согласност со одредбите во Националната програма за обезбедување во цивилното воздухопловство. Програмата за обезбедување на превозникот ја одобрува Агенцијата.

(3) Аеродромскиот оператор и домашните превозници се должни да имплементираат мерки за обезбедување во согласност со соодветните одобрени програми за обезбедување во насока на зачувување на цивилното воздухопловство од дејствија на незаконско постапување.

(4) Сите физички или правни лица присутни на аеродромот мора да ги почитуваат пропишаните услови, правила и мерки за обезбедување.

(5) Владата на Република Македонија ги пропишува условите, правилата и начинот за обезбедување од дејствија на незаконско постапување.

(6) На аеродроми каде повеќе од 40 вработени поседуваат аеродромска идентификациона картичка и на кои им е дозволен пристап до безбедносно ограничените зони, ќе се воспостават критични делови на безбедносно ограничените зони."

Член 55

Членот 85 се менува и гласи:

"(1) На секој аеродром, аеродромскиот оператор формира Аеродромски комитет за обезбедување.

(2) Членови на Аеродромскиот комитетот за обезбедување се претставници на:

- операторот на аеродромот,
- домашните превозници,
- давателите на услуги на аеродромот,
- странските превозници,
- Агенцијата,
- давателот на услуги на воздухопловна навигација,
- Министерството за транспорт и врски, Министерството за внатрешни работи, Министерството за одбрана и Министерството за финансии - Царинската управа и
- претставници на други субјекти доколку нивната дејност е од значење за обезбедувањето.

(3) Комитетот од ставот (1) на овој член ја контролира и надгледува имплементацијата на мерките за обезбедување и врши советување за сите други активности директно поврзани со обезбедувањето на аеродромот."

Член 56

Членот 86 се менува и гласи:

"(1) Со цел за преземање на превентивни мерки, организирани акции и елиминација на последиците од дејствија на незаконско постапување во цивилното воздухопловство, Владата на Република Македонија формира Национален комитет за обезбедување во цивилното воздухопловство.

(2) Членови на Националниот комитет за обезбедување во цивилното воздухопловство се претставници номинирани од страна на Министерството за транспорт и врски, Министерството за внатрешни работи, Министерството за одбрана, Министерството за финансии - Царинската управа, Агенцијата, давателот на услуги на воздухопловна навигација, операторот на аеродромите, давателот на аеродромски услуги, домашните превозници и претставници на други субјекти, доколку нивната дејност е од значење за обезбедувањето.

(3) Претседател на Националниот комитет за обезбедување во цивилното воздухопловство е директорот на Агенцијата во својство на национален координатор за обезбедување во цивилното воздухопловство.

(4) Владата на Република Македонија донесува:

- Национална програма за обезбедување во цивилното воздухопловство која ќе

содржи насоки за воспоставување на аеродромска програма за обезбедување и програма за обезбедување на превозници,
- Национална програма за обука за обезбедување во цивилното воздухопловство,
- Национална програма за контрола на квалитетот во обезбедувањето во цивилното воздухопловство и
- други програми и планови.”

Член 57

По членот 86 се додава нова Глава “III-б” која гласи: “III-б. ОЛЕСНУВАЊЕ” и два нови члена 86-а и 86-б, кои гласат:

“Член 86-а

(1) На секој аеродром, аеродромскиот оператор формира Аеродромски комитет за олеснување.

(2) Членови на Аеродромскиот комитет за олеснување се претставници на:

- операторот на аеродромот,
- домашните превозници,
- давателите на услуги на аеродромот,
- странските превозници,
- Агенцијата,
- давателот на услуги на воздухопловна навигација,
- Министерството за транспорт и врски,
- Министерството за внатрешни работи,
- Министерството за финансии - Царинската управа и
- претставници на други субјекти доколку нивната дејност е од значење за олеснувањето.

(3) Комитетот од ставот (1) на овој член ја контролира и надгледува имплементацијата на мерките за олеснување и врши советување за сите други активности директно поврзани со олеснувањето на аеродромот.

(4) Аеродромскиот оператор донесува аеродромска програма за олеснување во согласност со одредбите на Националната програма за олеснување во воздухопловството. Аеродромската програма за олеснување во воздухопловството ја одобрува Агенцијата.

(5) Аеродромскиот оператор е должен да имплементира мерки за олеснување во согласност со одобрената програма за олеснување.

(6) Владата на Република Македонија ги пропишува мерките и процедурите за олеснување во цивилното воздухопловство.

Член 86-б

(1) Со цел за преземање на мерки за олеснување во цивилното воздухопловство, Владата на Република Македонија формира Национален комитет за олеснување.

(2) Членови на Националниот комитет за олеснување се претставници номинирани од страна на Министерството за транспорт и врски, Министерството за внатрешни работи, Министерството за финансии - Царинската управа, Агенцијата, давателот на услуги на воздухопловна навигација, операторот на аеродромот, давателот на аеродромски услуги, домашните превозници и претставници на други субјекти доколку нивната дејност е од значење за олеснувањето.

(3) Претседател на Националниот комитет за олеснување е директорот на Агенцијата во својство на национален координатор за воздухопловно олеснување.

(4) Владата на Република Македонија донесува Национална програма за олеснување во воздухопловството.”

Член 58

Називот на Главата "IV. КОНЦЕСИИ" се менува и гласи: "IV. КОНЦЕСИИ, ЈАВНО ПРИВАТНО ПАРТНЕРСТВО И ИЗБОР НА ДАВАТЕЛИ НА УСЛУГИ".

Член 59

Членот 87 се менува и гласи:

"Концесија или јавно приватно партнерство може да се додели за следниве добра и дејности од општ интерес, и тоа:

- изградба и користење на нов аеродром или леталиште,
- реконструкција и користење на постојните аеродроми или леталишта,
- давање на аеродромски услуги и
- линија за вршење на редовен јавен воздушен превоз во рамките на ЕЗВО која Владата на Република Македонија претходно ја определила како линија од јавен интерес согласно со условите, начинот и постапката пропишани со ЕУ Регулативата 1008/2008"

Член 60

Членот 88 се менува и гласи:

"(1) Постапката за доделување на концесија или јавно приватно партнерство од членот 87 став (1) на овој закон се врши согласно со Законот за концесии и други видови на јавно приватно партнерство.

(2) Периодот за кој се доделува концесијата или јавното приватно партнерство од членот 87 став (1) на овој закон не може да биде подолг од 30 години.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член за давање на аеродромските услуги на прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж, стока и пошта и снабдување на воздухопловите со гориво и мазиво, операторот на аеродромот може да избере друг давател на тие услуги под услови, начин и постапка пропишани со овој закон согласно со Директивата 96/67 на ЕУ на период не подолг од седум години.

(4) Времетраењето на периодот за доделување на концесија или јавно приватно партнерство од членот 87 став (1) на овој закон може да биде продолжен, но вкупното времетраење на овој период не може да изнесува повеќе од 30 години.

(5) За продолжување на времетраењето на периодот за доделување на концесија или јавно приватно партнерство од членот 87 став (1) на овој закон одлучува концедентот или јавниот партнер врз основа на оцена за успешноста и квалитетот на концесионерот или приватниот партнер во вршење на предметната дејност.

(6) По истекот на периодот за кој е доделена концесијата или јавното приватно партнерство, а по барање на концесионерот или приватниот партнер, концедентот или јавниот партнер врз основа на претходно добиено мислење од Министерството за транспорт и врски и Агенцијата за успешноста и квалитетот на вршењето на предметната дејност, може да го продолжи периодот на времетраење на концесијата или јавното приватно партнерство со склучување на нов договор или измени и дополнувања на постојниот договор."

Член 61

Членот 89 се брише.

Член 62

Членот 90 се менува и гласи:

"Договорот за концесија и права и обврските кои произлегуваат од истиот можат да се пренесат, целосно или делумно, по претходна одлука за согласност, доколку со тоа не се загрозува континуираното и квалитетното спроведување на концесијата."

Член 63

Во членот 92 ставот (3) се менува и гласи:

“Директорот на Агенцијата го пропишува начинот на водење на евиденција на воздухоплови кои не се по ICAO стандарди (ултралесни летала, моторизирани крила и крила за слободно летање), како и за аматерски градени воздухоплови.” Ставот (4) се брише.

Член 64

Во членот 93 став (2) по алинејата 1 се додава нова алинеја 2, која гласи: “- договорот за закуп односно лизинг е одобрен од Агенцијата,”. Алинејата 2 која станува алинеја 3 се менува и гласи: “- ги исполнува условите од членот 95 на овој закон и”. По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

“(4) Критериумите и постапката за одобрување на договори за закуп, односно лизинг на воздухоплови ги пропишува директорот на Агенцијата.” Ставот (4) станува став (5).

Член 65

Членот 95 се менува и гласи: “Воздухоплов се запишува во регистарот на воздухоплови доколку:

- воздухопловот ги исполнува условите за пловидбеност пропишани со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон,
- операторот на воздухопловот е домашно физичко лице или странско физичко лице со регулиран престој во Република Македонија или е правно лице регистрирано и со седиште во Република Македонија,
- воздухопловот е избришан од странскиот регистар на воздухоплови во кој претходно бил запишан,
- воздухопловот кој е увезен од странство има уверение за пловидбеност на воздухопловот за извоз што го издал надлежниот орган на земјата во која бил претходно регистриран,
- воздухопловот ги исполнува пропишаните услови во поглед на бучавата и другите емисии согласно со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон,
- операторот на воздухопловот има доказ за сопственост или одобрен договор за закуп односно лизинг на воздухопловот без екипаж и
- операторот кој не е сопственик на воздухопловот достави изјава со која сопственикот се согласува истиот да се запише во регистарот на воздухоплови на Република Македонија.”

Член 66

Членовите 96 и 97 се бришат.

Член 67

Во членот 98 ставот (1) се менува и гласи:

“Агенцијата е должна да изврши упис во регистарот на воздухоплови и на подносителот на барањето за упис да му издаде уверение за регистрација на воздухопловот, доколку се исполнети условите од членот 95 на овој закон.”

Во ставот (2) зборовите: “Владата на Република Македонија на предлог на Агенцијата” се заменуваат со зборовите: “Управниот одбор на Агенцијата со тарифник, во зависност од реалните административни и надзорни трошоци”.

Член 68

Членот 99 се брише.

Член 69

Во членот 100 став (1) точката 5 се менува и гласи:

“5) сопственикот, односно корисникот на воздухопловот престане да ги исполнува условите од членот 95 на овој закон.”

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

“2) Воздухоплов кој е оптоварен со хипотека, може да се избрише од регистарот само откако ќе се достави писмена согласност на сите хипотекарни доверители чии права се запишани во регистарот на воздухоплови.”

Член 70

Во членот 103 ставот (3) се менува и гласи:

“Начинот и местото на обележување на воздухоплови регистрирани и евидентирани во Република Македонија, со знаците за државна припадност, регистарските ознаки и другите ознаки ги пропишува директорот на Агенцијата.”

Член 71

Во членот 110 ставот (2) се брише.

Член 72

Членот 111 се менува и гласи:

“(1) Државните воздухоплови се распоредуваат според вид, категорија, намена, тежина, брзина и други посебни поделби.

(2) Распоредувањето, боењето и означувањето, како и употребата на државните воздухоплови ги пропишуваат:

- министерот за одбрана за воените воздухоплови,
- министерот за внатрешни работи за полициските воздухоплови и
- министерот за финансии за царинските воздухоплови.”

Член 73

Во членот 113 став (1) во првиот ред зборот “Градба” се заменува со зборовите: “Проектирање и градба”.

Во ставот (3) зборовите: “Владата на Република Македонија на предлог на Агенцијата” се заменуваат со зборовите: “Управниот одбор на Агенцијата со тарифник, во зависност од реалните административни и надзорни трошоци”.

Член 74

Во членот 117 став (2) зборовите: “правно лице кое има соодветен персонал, опрема и објекти, како и да ги исполнува другите посебни услови” се заменуваат со катренката “EASA”.

Ставот (3) се менува и гласи:

“Испитувањето заради оцена на сообразност и издавањето на уверенија за тип се врши под услови, на начин и во постапка пропишани од директорот на Агенцијата.”

Член 75

Членот 118 се менува и гласи:

“(1) Уверенијата за тип издадени од EASA директно се сметаат за признати во Република Македонија, без спроведување на постапка за нивно признавање од страна на Агенцијата.

(2) Уверенијата за тип издадени од странска држава Агенцијата ги признава ако се во согласност со техничките услови за пловидбеност на EASA.”

Член 76

Во членот 126 ставот (5) се брише.

Член 77

Во членот 127 став (1) зборовите: "Владата на Република Македонија" се заменуваат со зборовите: "Управниот одбор на Агенцијата со тарифник, во зависност од реалните административни и надзорни трошоци".

Член 78

Во членот 133 ставот (2) се менува и гласи:

"На македонски воздухоплов уверенијата од ставот (1) на овој член ги издава Агенцијата. За издавање, продолжување и промена на уверенијата од ставот (1) на овој член се плаќа надоместок во висина што ја пропишува Управниот одбор на Агенцијата со тарифник, во зависност од реалните административни и надзорни трошоци."

Член 79

Во членот 134 став (2) зборовите: "и да поседува уверение за стручната оспособеност" се бришат.

Член 80

Во членот 136 став (3) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: "во организации и центри за обука, доколку се овластени од странска воздухопловна власт за вршење на соодветна обука согласно со меѓународни стандарди прифатени од Република Македонија".

Во ставот (6) зборовите: "Владата на Република Македонија на предлог на Агенцијата" се заменуваат со зборовите: "Управниот одбор на Агенцијата со тарифник, во зависност од реалните административни и надзорни трошоци".

Во ставот (8) по зборот "работење" се додаваат зборовите: "на организации и центри за обука во Република Македонија".

Член 81

Во членот 137 ставот (1) се менува и гласи:

"Стручната оспособеност на персоналот во воздухопловство стекната согласно со членот 136 на овој закон, ја проверува Агенцијата преку организирање на испити."

Во ставот (3) по зборот "критериуми" се додаваат зборовите: "и во постапка".

Во ставот (6) зборовите: "Владата на Република Македонија на предлог на Агенцијата" се заменуваат со зборовите: "Управниот одбор на Агенцијата со тарифник, во зависност од реалните административни и надзорни трошоци".

Член 82

Во членот 138 ставови (2) и (4) зборовите: "на другиот стручен персонал" се бришат.

Член 83

Членот 140 се менува и гласи:

"(1) Стручната подготовка и стручната оспособеност на персоналот во воздухопловството кој врши и обезбедува работи од значење за безбедноста на воздухопловството која се однесува на државните воздухоплови се стекнува во соодветни установи на Министерството за одбрана или Министерството за внатрешни работи.

(2) Стручната подготовка и стручната оспособеност на персоналот во воздухопловството кој врши и обезбедува работи од значење за безбедноста на воздухопловството која се однесува на државните воздухоплови може да се стекне и во странство.

(3) Стручната подготовка и програмите за стручна оспособеност, условите и начинот на издавање, продолжување, суспендирање и одземање на дозволите и овластувањата, како и формата и содржината на образецот на дозволите и овластувањата на персоналот во воздухопловството кој врши и обезбедува работи од значење за безбедноста на воздухопловството која се однесува на државните воздухоплови ги пропишуваат министерот за одбрана, министерот за внатрешни работи, односно министерот за финансии.”

Член 84

Членот 141 се менува и гласи:

“Соодветната воздухопловна стручна подготовка и стручната оспособеност на персоналот во воздухопловството кој врши и обезбедува работи од значење за безбедноста на воздухопловството која се однесува на државните воздухоплови стекнати во соодветни установи на Министерството за одбрана, Министерството за внатрешни работи и/или соодветни организации во странство ќе се признаат за добивање на дозвола во цивилното воздухопловство, ако им одговараат на условите за издавање на дозвола и овластување предвидени со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон.”

Член 85

Во членот 142 став (3) зборовите: “додека не престанат последиците од ставовите (1) и (2) на овој член” се бришат.

Член 86

Во членот 143 став (1) точката 1 се менува и гласи:

“1) против него во кривична или прекршочна постапка е изречена мерка на безбедност, односно прекршочна санкција забрана на вршење на професија која произлегува од дозволата, односно уверението издадени од Агенцијата за времетраење на таа мерка;”.

Точката 3 се менува и гласи:

“3) при надзор е констатирана повреда на прописите од областа на воздухопловството;”.

Точката 5 се менува и гласи:

“5) бил инволвиран во несреќа или сериозен инцидент од областа на цивилното воздухопловство;”.

По точката 5 се додава нова точка 6 која гласи:

“6) во други случаи пропишани со актите донесени врз основа на членот 139 од овој закон.”

Во ставот (3) зборот “односно” се заменува со сврзникот “или”.

Член 87

Во членот 147 став (2) точката на крајот од ставот се брише и се додаваат зборовите: “и/или друг стручен персонал.”.

Во ставот (3) зборовите: “Владата на Република Македонија на предлог на Агенцијата” се заменуваат со зборовите: “Управниот одбор на Агенцијата со тарифник, во зависност од реалните административни и надзорни трошоци”.

Ставот (5) се менува и гласи:

“За редовните и вонредните здравствени прегледи се плаќа надоместок во висина што ја определуваат овластените здравствени установи.”

По ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

“(6) Надоместокот за здравствени прегледи на мобилните работници го плаќаат нивните работодавачи.”

Член 88

Членот 149 се менува и гласи:

“(1) На организацијата на работното време, времетраењето на одморот и другите права на членовите на екипажот на воздухоплов се применува Директивата 2000/79 на ЕУ.

(2) Организацијата на работното време, времето на летање и времетраењето на одморот на членовите на екипажот на воздухоплов поблиску ги пропишува директорот на Агенцијата.

(3) Лицето кое управува со воздухоплов има право на користење на посебно отсуство од работа со надоместок од плата и други права од работен однос во текот на календарската година заради одржување на психофизичката кондиција.”

Член 89

Во членот 152 ставовите (2) и (3) се бришат.

Член 90

Во членот 153 ставовите (3) и (4) се бришат.

Член 91

Членот 159 се брише.

Член 92

Во членот 160 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

“(3) Во случаите кога цивилната контрола на летање дава услуги на навигација на воени или полициски воздухоплови при оперативно летање, на контролорот на летање може да му помага и помошник воен или полициски контролор на летање и/или раководител на летањето во зависност од потребите.”

Член 93

Членот 161 се брише.

Член 94

Во членот 164 по зборот “кондиција” се става точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 95

Насловот на ОСМИ ДЕЛ се менува и гласи: “ИСТРАЖУВАЊЕ НА ВОЗДУХОПЛОВНИ НЕСРЕЌИ, СЕРИОЗНИ ИНЦИДЕНТИ, ИНЦИДЕНТИ И НАСТАНИ И ПОТРАГА И СПАСУВАЊЕ НА ВОЗДУХОПЛОВ”.

Главата I се менува и гласи: “I. ИСТРАЖУВАЊЕ НА ВОЗДУХОПЛОВНИ НЕСРЕЌИ, СЕРИОЗНИ ИНЦИДЕНТИ, ИНЦИДЕНТИ И НАСТАНИ”.

Член 96

Членот 165 се менува и гласи:

“(1) Секој настан кој ја загрозува воздухопловната безбедност односно несреќа, сериозен инцидент, инцидент или друг настан мора да биде детално истражен, анализиран и класифициран според сериозноста, со цел за утврдување на причините, фактите и околностите под кои се случиле и преземање на соодветни мерки за спречување на нови настани на загрозување на безбедноста на цивилното воздухопловство.

(2) Комитетот за истрага на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти од членот 5 став (3) на овој закон (во натамошниот текст: Комитет) ги истражува несреќите во кои учествувале цивилни воздухоплови или падобрани.

(3) Субјектите на воздухопловната индустрија првично ги истражуваат,

анализираат и класифицираат сериозните инциденти, инцидентите и другите настани на загрозување на безбедноста на цивилното воздухопловство во кои самите учествувале.

(4) Субјектите на воздухопловната индустрија по завршување на истражувањето, анализата и класификацијата на сериозните инциденти, инцидентите и другите настани се должни резултатите од истражувањето на сериозните инциденти да ги достават до Комитетот, а резултатите од истражените инциденти и други настани до Агенцијата, кои можат повторно да ги испитаат по свое наоѓање.

(5) Субјектите на воздухопловната индустрија се должни да определат лице за заштита на безбедносните информации до кои е дојдено при истражувањето од ставот (1) на овој член од несоодветна употреба согласно со членот 167 ставови (2) и (3) на овој закон.

(6) Покрај задачите од ставовите (2) и (4) на овој член, Комитетот врши и задачи поврзани со собирање и анализа на податоци и други задачи поврзани со безбедноста на летот, особено за намалувањето на ризици во воздухопловството и спречување на несреќи, сериозни инциденти и инциденти, под услов овие задачи да не влијаат на независноста на Комитетот.”

Член 97

Членот 166 се менува и гласи:

“(1) Ако странски воздухоплов претрпи несреќа, сериозен инцидент или инцидент на територијата на Република Македонија, во истражувањето можат да присуствуваат претставници од воздухопловните власти или организации на земјата каде што е регистриран воздухопловот, земјата на превозникот, земјата на производство и земјата чии државјани настрадале во несреќата, на нивно барање.

(2) Ако македонски воздухоплов претрпи несреќа, сериозен инцидент или инцидент на територијата на странска држава, треба да бидат определени овластени претставници на Република Македонија, кои ќе присуствуваат во текот на истражувањето на несреќата, сериозниот инцидент или инцидентот на тој воздухоплов.

(3) Овластените претставници на Република Македонија од ставот (2) на овој член ги именува главниот истражител и треба да ги исполнуваат условите за истражители пропишани во членот 170 на овој закон.”

Член 98

Членот 167 се менува и гласи:

“(1) Цел на техничкото истражување на несреќи, сериозни инциденти или инциденти е подобрување на воздухопловната безбедност преку собирање на безбедносни информации и утврдување на причините за тие несреќи, сериозни инциденти или инциденти и преземање на соодветни мерки за спречување на нивно повторно настанување.

(2) Безбедносните информации собрани при техничкото истражување на несреќи, сериозни инциденти или инциденти не смеат несоодветно да се употребуваат.

(3) Несоодветната употреба од ставот (2) на овој член опфаќа употреба на податоците за утврдување на вина или изрекување на казнени мерки на оперативниот персонал, како и нивно доставување до јавноста освен кога фактите и доказите укажуваат на постоење на намера за причинување на штета.”

Член 99

Членот 168 се менува и гласи:

“За непречено извршување на задачите, Комитетот треба да биде организациски, функционално и финансиски независен од Министерството за транспорт и врски, Агенцијата и од субјектите на воздухопловната индустрија чии интереси можат да

бидат во конфликт со неговите задачи и овластувања.”

Член 100

Главата “II. ИСПИТУВАЊЕ НА ИНЦИДЕНТИ И ПОСЕБНИ НАСТАНИ ПОВРЗАНИ СО АТМ” се брише.

Член 101

Членот 169 се менува и гласи:

“(1) Лицето за кое е утврдено дека со умисла или од крајна небрежност предизвикало несреќа, е должно да ги врати трошоците за истражување на воздухопловните несреќи на сметка на Буџетот на Република Македонија.

(2) Трошоците за отстранување на остатоците од воздухоплов ги сноси операторот на воздухопловот.”

Член 102

Членот 170 се менува и гласи:

“(1) Комитетот се состои од тројца истражители кои ги именува Владата на Република Македонија, од кои еден се именува за претседател.

(2) Истражителите треба да имаат најмалку десет години работно искуство од областа на цивилното воздухопловство, солидно познавање на англискиот јазик и да имаат или имале статус на персонал во воздухопловството во смисла на овој закон.

(3) Истражителите треба да имаат завршено соодветна обука за спроведување на истраги и континуирано да го обновуваат и унапредуваат своето професионално знаење.

(4) За својата работа Комитетот донесува Деловник за работа.”

Член 103

По членот 170 се додаваат десет нови членови 170-а, 170-б, 170-в, 170-г, 170-д, 170-ѓ, 170-е, 170-ж, 170-з и 170-с, кои гласат:

“Член 170-а

(1) За секоја несреќа или сериозен инцидент се именува главен истражител од страна на претседателот на Комитетот.

(2) Претседателот на Комитетот во случај на несреќа или сериозен инцидент може да ангажира надворешни експерти од областа на воздухопловството или странски истражни тела од цивилното воздухопловство или други тела кои се квалификувани за истражување на воздухопловни несреќи или сериозни инциденти. За нивната работа им следува надоместок определен со договорот за нивно ангажирање.

(3) Ако во несреќа или сериозен инцидент на странски или домашен цивилен воздухоплов, учествувал и државен воздухоплов, во работата на Комитетот учествува и претставник од соодветното министерство.

(4) Несреќите, сериозните инциденти или инцидентите на државен воздухоплов ќе бидат истражувани од страна на комисија именувана од соодветните министерства.

Член 170-б

(1) Министерството за внатрешни работи, надлежните судови, јавното обвинителство и другите субјекти во истражувањето на несреќата или сериозниот инцидент мора да им овозможат на истражителите непречен пристап до неопходните оперативни, технички и правни информации и документи за истражувањето.

(2) Истражителите и надворешните експерти се должни да ги заштитат

безбедносните информации во врска со воздухопловните несреќи или сериозни инциденти од несоодветна употреба согласно со членот 167 ставови (2) и (3) на овој закон.

Член 170-в

Доколку Комитетот утврди дека не е во можност целосно да го заврши истражувањето може да го пренесе извршувањето на истражувањето или дел од истражувањето на несреќа или сериозен инцидент на соодветно истражно тело на друга држава, по претходна согласност од Владата на Република Македонија.

Член 170-г

(1) Истражителите и надворешните експерти на воздухопловната несреќа или сериозен инцидент ќе го испитаат секое лице за кое сметаат дека би можело да обезбеди релевантни информации за истражувањето и може да истражуваат објекти, документи, записи и податоци од електронски уреди.

(2) Истражителите и надворешните експерти ги имаат следниве права и надлежности:

- слободен и непречен пристап до местото на несреќата или инцидентот, како и до воздухопловот, неговите составни делови или неговите остатоци,
- евидентирање на доказите,
- контролирано отстранување на остатоците или составните делови за преглед или анализа;
- моментален пристап и користење на содржината од "црната кутија" или кои било други записи,
- моментален пристап до резултатите од испитувањата на лицата инволвирани во оперирањето на воздухопловот или до тестовите направени на примероци земени од тие лица,
- да испитува сведоци,
- слободен пристап до сите релевантни информации или записи кои се кај сопственикот, превозникот (операторот/корисникот со/на воздухопловот) или производителот на воздухопловот, од властите одговорни за цивилно воздухопловство или за оперирање со аеродромот или од сите други релевантни субјекти,
- пристап до резултатите од испитувањето (обдукцијата) на телата на жртвите или од тестовите направени на примероци земени од телата на жртвите и
- пристап до информации од истражувањето на несреќата утврдени од Министерството за внатрешни работи, надлежните судови и јавното обвинителство.

Член 170-д

(1) Воздухопловот, деловите на воздухопловот и предметите кои биле транспортирани со воздухопловот, падобранот или предметите за кои постои сомнеж дека се можна причина за воздухопловната несреќа, не смеат да се вадат или поместуваат без дозвола од главниот истражител.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член дозвола од главниот истражител не е потребна во случај кога е неопходно спасување на човечки живот или во други исклучителни случаи кога е неопходно за спречување на настанување на поголеми штетни последици.

Член 170-ѓ

(1) Комитетот врз основа на истражувањето на несреќата или сериозниот инцидент ќе подготви безбедносни препораки кои ќе ги испрати до Агенцијата, субјектите на воздухопловната индустрија и/или до други заинтересирани страни.

(2) Агенцијата врз основа на безбедносните препораки од ставот (1) на овој член

или кога постои основано сомнение дека нов инцидент или ризик ќе бидат избегнати на тој начин, може со наредба привремено да ја забрани или ограничи употребата на одреден тип на воздухоплов, неговите делови, опрема, навигациони уреди, како и изведувањето на летови и вршење на работа на воздухопловниот и другиот професионален персонал, сè до моментот на отстранување на можните причини за воздухопловната несреќа, сериозниот инцидент или инцидентот.

(3) Безбедносните препораки немаат за цел да создадат сомнеж на вина или одговорност за воздухопловната несреќа, сериозниот инцидент или инцидентот.

Член 170-е

Финалниот извештај за воздухопловната несреќа, сериозниот инцидент и/или инцидентот треба да биде изготвен во период од 12 месеци сметано од денот на несреќата, сериозниот инцидент или инцидентот, освен кога поради објективни околности истражувањето може да трае и подолго.

Член 170-ж

Завршеното истражување за воздухопловната несреќа, сериозниот инцидент или инцидентот може да биде повторно отворено доколку се обезбедат нови докази.

Член 170-з

(1) На истражувањето на цивилни воздухопловни несреќи, сериозни инциденти, инциденти и настани, се применува Директивата 94/56 на ЕУ, а на пријавувањето на несреќи, сериозни инциденти, инциденти и настани се применува Директивата 2003/42 на ЕУ.

(2) Владата на Република Македонија поблиску ги пропишува принципите по кои се води истражувањето на несреќи, сериозни инциденти, инциденти и настани на цивилни и државни воздухоплови како и начинот на нивно пријавување.

Член 170-с

(1) Комитетот најдоцна до 31 јануари во наредната година доставува годишен извештај за неговата работа во претходната година и годишна програма со финансиски план за работа за наредната година до Владата на Република Македонија заради разгледување и усвојување.

(2) Актите од ставот (1) на овој член треба да ги содржат и преземените мерки и мерките кои треба да се преземат за подобрување на воздухопловната безбедност."

Член 104

Членот 173 се менува и гласи:

"(1) Надзор над примената и спроведувањето на прописите од областа на воздухопловството врши Агенцијата, согласно со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, преку воздухопловни инспектори (во натамошниот текст: инспектори).

(2) Начинот, правилата и посебните услови за вршење на надзор ги пропишува министерот за транспорт и врски."

Член 105

Во членот 176 по зборовите: "пропишаните услови" се додаваат зборовите: "за економска солвентност на превозници и".

Член 106

Во членот 177 точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите: "како и за економското работење на операторите на аеродроми и давателите на

аеродромски услуги”.

Член 107

Во членот 179 по зборовите: “противпожарна заштита” се додаваат зборовите: “информираноста на патниците за идентитетот на превозниците, начинот на формирањето на надоместоците од страна на операторите на воздухопловни пристаништа и давателите на аеродромски услуги”.

Член 108

Во членот 180 по зборовите: “метеоролошкото обезбедување” се додаваат зборовите: “економското работење на давателите на услуги на воздухопловна навигација, начинот на работа на Координативниот центар за спасување, функционирањето на системот за управување со безбедноста”.

Член 109

Членот 182-а се брише.

Член 110

Во членот 183 зборот “инспекциски” се брише.

Член 111

Членот 188 се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 2.000 до 10.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на правното лице, ако:

1) не ја префрли месечната наплата на дел од надоместоците за користење за аеродромската инфраструктура, односно за полетување и слетување (landing) и осветлување (lighting) на сметка на Агенцијата (член 12 став (4));

2) врши јавен воздушен превоз во воздушниот сообраќај, спротивно на начинот и условите пропишани од директорот на Агенцијата (член 33 став (1));

3) врши јавен воздушен превоз, а не ги исполнува пропишаните услови од меѓународните договори и/или другите меѓународни акти што ја обврзуваат Република Македонија (член 34);

4) не го одржува превозот редовно и уредно и своите работи ги врши така што не овозможува редовно и уредно одвивање на воздушниот сообраќај (член 37 ставови (1) и (2));

5) не доставува месечен извештај за редовноста и уредноста на воздушниот сообраќај на Агенцијата (член 37 став (3));

6) не воспостави и одржува систем за управување со безбедност во согласност со Националната програма за безбедност (член 38 став (3));

7) со воздухоплов врши превоз на лица или предмети за сопствени потреби, спротивно на начинот и условите пропишани од Агенцијата (член 42);

8) со воздухоплов врши специјализирани услуги, спротивно на начинот и условите пропишани од Агенцијата (член 43);

9) користи воздухоплов за воздухопловно - спортски активности, спротивно на начинот и условите пропишани од Агенцијата (член 44);

10) воздухопловот што се користи за воздушен сообраќај ги нема исправите, книгите и другите документи (член 49);

11) ако се даваат АТМ услуги спротивно на организацијата и користењето на воздушниот простор пропишани од Владата на Република Македонија (член 58 став (1));

12) се постават пречки, емисиони уреди, објекти, далноводи или други уреди што емитуваат електромагнетни бранови на оддалеченост од која со својата работа можат да ја попречат работата на техничките средства и уредите за давање на услугите во воздушниот сообраќај, или ако не обезбедат приоритет во врските

- неопходни за давање на услуги на воздухопловна навигација (член 59);
- 13) планирањето, проектирањето, реконструкцијата и изградбата на аеродромот или леталиштето не ги врши согласно со посебните услови кои ги пропишува министерот за транспорт и врски (член 67 став (2));
- 14) пред изградбата или реконструкцијата на аеродромот, леталиштето или друг објект во зоната на аеродромот, односно леталиштето, инвеститорот не прибави согласност за услови за градба (член 68 став (1));
- 15) полетно - слетните и другите патеки, платформата, објектите, инсталациите, уредите или опремата не ги искористува според нивната намена и капацитет во согласност со одредбите од овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон и ако не му овозможи користење на аеродромските објекти и инфраструктура на воздухоплов кој има одобрение за летање во македонскиот воздушен простор (член 69 ставови (1) и (2));
- 16) аеродромот не е отворен за воздушен сообраќај во утврденото време (член 71 став (1));
- 17) не се придржува на пропишаните правила за доделување на слотови (член 71-а став (5));
- 18) не ја извести Агенцијата и давателот на услуги од членот 60 на овој закон во пропишаниот рок за секоја планирана промена на намената, класата или категоријата на аеродромот, потоа за секоја планирана работа во поголем обем којашто предизвикува затворање на делови од аеродромот или ограничување на користењето на површините за маневрирање, како и за секоја ненадејна и непредвидена промена, работа или интервенција (член 74 ставови (1), (2) и (3));
- 19) површините за маневрирање или платформите или другите површини на аеродромот, односно леталиштето определени за движење на воздухопловите по земја не се обележани во согласност со начинот пропишан од директорот на Агенцијата (член 75);
- 20) изградбата, поставувањето и обележувањето на објекти, инсталации и уреди во зоната на аеродромот или леталиштето, вклучувајќи ги и објектите и уредите за контрола на летањето, како и на објекти надвор од зоната на аеродромот и леталиштето коишто можат да влијаат врз безбедноста на воздушниот сообраќај не ги врши на начин пропишан со овој и друг закон и согласно со условите пропишани од Министерството за транспорт и врски или ако земјиштето во зоната на аеродромот, односно во близина на аеродромот не го обработува или не го користи на начин пропишан со овој и друг закон и согласно со условите што ги пропишал министерот за транспорт и врски (член 76);
- 21) површините за маневрирање, платформите, објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродромот не ги користи, одржува и не ги контролира на начин што го пропишува Агенцијата (член 79 став (1));
- 22) леталиштето не го одржува на начин и под услови што ги пропишува директорот на Агенцијата (член 80);
- 23) на аеродромот или леталиштето не е организирано противпожарно-спасувачко и медицинско обезбедување, а на воздухопловно пристаниште не е организирана противпожарна-спасувачка служба, служба за итна медицинска помош и служба за прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж, стока и пошта и снабдување на воздухопловите со гориво и мазиво, кои даваат аеродромски услуги под услови и на начин пропишани од директорот на Агенцијата (член 82 став (1));
- 24) на воздухопловното пристаниште не го организира снабдувањето на клипни и млазни воздухоплови со гориво и мазиво во согласност со важечкиот стандард за квалитет или ако не обезбеди гориво и мазиво за најмалку тридневна употреба според планираниот обем на сообраќајот на воздухопловното пристаниште, како и ако поради виша сила или друг вонреден настан не ги извести операторот на аеродромот, Агенцијата и надлежната контрола на летање дека не е во можност

- да го снабди воздухопловот со гориво и мазиво (член 82 ставови (4), (5) и (6));
- 25) дозволи во аеродромскиот периметар движење на лица без важечка идентификациона картичка или на возила без важечка аеродромска дозвола (член 83 став (1));
- 26) работи без одобрена аеродромска програма за обезбедување или програма за обезбедување на превозник изработена во согласност со Националната програма за обезбедување во цивилното воздухопловство, или не имплементира мерки за обезбедување во согласност со соодветните одобрени програми за обезбедување (член 84 ставови (1), (2) и (3));
- 27) работи без одобрена програма за олеснување изработена во согласност со Националната програма за олеснување во воздухопловството или не имплементира мерки за олеснување во согласност со одобрената програма за олеснување или не се придржува на пропишаните мерки и процедури од Владата на Република Македонија (член 86-а ставови (4) и (5) и член 86-б став (4));
- 28) странски воздухоплов за време на летањето во македонски воздушен простор не ги носи ознаките определени со прописот на земјата во која е регистриран или ознаките предвидени со меѓународна спогодба (член 105);
- 29) врши проектирање, градба или измена на воздухоплов, мотор, елиса, падобран и опрема на воздухоплов или техничка контрола на градбата и изработка на техничко-технолошката документација за градбата и измени, а не ги исполнува општите услови за вршење на стопанска дејност и посебните услови што ги пропишала Агенцијата (член 113 став (1));
- 30) врши одржување и техничка контрола на одржувањето на воздухоплов, мотор, елиса, падобран и опрема на воздухоплов и изработува техничко-технолошка документација за одржувањето, спротивно на начинот и условите пропишани од Агенцијата (член 122);
- 31) не ја извести Агенцијата за околности, настани, пропусти и откриени неправилности како на воздухопловот, така и во поглед на документацијата што можат негативно да влијаат на пловидбеноста на воздухопловот (член 132 став (3));
- 32) врши обука на персонал во воздухопловството и друг стручен персонал спротивно на одобрените програми за обука или ако врши обука, а не ги исполнува пропишаните услови за вршење на обука на персонал во воздухопловството и друг стручен персонал (член 136 ставови (2) и (4));
- 33) со своите општи акти поблиску не ја утврди одговорноста на работниците кои, во смисла на овој закон се сметаат како персонал во воздухопловството и друг стручен персонал (член 145 став (2));
- 34) согласно со одобрениот технички систем за одржување не обезбеди воздухопловно-технички персонал (член 157) и
- 35) доколку сериозните инциденти, инцидентите и другите настани на загрозување на безбедноста на цивилното воздухопловство првично не ги истражуваат, анализираат и класифицираат и доколку по завршување на истражувањето и класификацијата на сериозните инциденти, инцидентите и другите настани не ги достават резултатите од истражувањето на сериозните инциденти до Комитетот, а резултатите од истражените инциденти и други настани до Агенцијата или не определат лице и не организираат заштита на безбедносните информации до кои е дојдено при истражувањето од несоодветна употреба (член 165 ставови (3), (4) и (5)).
- (2) Со глоба во износ од 1.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се казни и одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член."

Член 112

Членот 189 се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 2.000 до 10.000 евра во денарска противвредност му се изрекува за прекршок на правното лице, ако:

1) користи воздухоплов кој не ги исполнува условите пропишани со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон (член 15 став (1));

2) во воздушниот сообраќај се користи воздухоплов спротивно на видот, категоријата и намената утврдени во уверението за пловидбеност (член 15 став (2));

3) не се придржува кон пропишаните правила и постапки за летање на воздухопловите (член 15 став (3));

4) воздухоплов без екипаж лета во контролирана аеродромска зона на воздухопловно пристаниште без уред за идентификација - транспондер и спротивно на условите што ги пропишала Владата на Република Македонија (член 17);

5) воздушен сообраќај се врши над подрачје што е прогласено за забранета, условно забранета зона или опасна зона или ако врши воздушен сообраќај над определени подрачја во забрането време или под или над определената височина (член 18 ставови (1) и (2));

6) спрема воздухопловот којшто се приближува или лета преку забранета, условно забранета зона или опасна зона или лета низ неа, не ги преземе пропишаните мерки за враќање на воздухопловот на патеката на летот определена со одобриениот план за летање или ако не иницира постапка за присилно слетување на воздухопловот (член 18 ставови (4) и (5));

7) без одобрение од Агенцијата врши воздушен сообраќај под пропишаната минимална безбедна височина за летање над градови, населени места и индустриски објекти или ако врши акробатско летање над градови, населени места и индустриски објекти (член 18 ставови (7) и (9));

8) употребува ракети и други летачки објекти што можат да ја загрозат безбедноста на воздушниот сообраќај спротивно на условите и начинот пропишани од Агенцијата (член 20);

9) употребува ракети против градоносни облаци без согласност од надлежната контрола на летање и спротивно на условите и начинот што ги пропишува Владата на Република Македонија (член 21);

10) влегува во, односно излегува од македонски воздушен простор надвор од гранична точка, која е одобрена од Агенцијата (член 25);

11) не се придржува кон начинот на вршење на воздухопловно-спортски дејности, како и посебните услови во однос на воздухопловите, опремата и другите посебни услови неопходни за безбедно и уредно работење и кон начинот и правилата на летање со едрилицы, балони, ултра лесни летала и моторизирани крила, крила за слободно летање, за скокање со падобрани, за моделарство и за организирање на натпревари пропишани од Агенцијата (член 44 ставови (6) и (7));

12) не се придржува кон условите и начинот за организирање на воздухопловни манифестации пропишани од директорот на Агенцијата (член 47 став (1));

13) за време на воздушниот сообраќај во воздухопловот не се наоѓаат исправите и книгите пропишани со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон или ако книгите и исправите не се уредни, ажурирани и не се покажат по барање на овластено лице (член 49);

14) на Агенцијата не и ги достави исправите на воздухопловот избришан од регистарот на воздухоплови на Република Македонија (член 51);

15) не се придржува на пропишаните услови и начин за давање на услуги на воздухопловна навигација што ги пропишува Владата на Република Македонија (член 53 став (7));

16) при давање на услуги на воздухопловна навигација не се употребуваат мерните единици, кратенките и мерилата што се утврдени со закон, важечките

стандарди или меѓународните договори што ја обврзуваат Република Македонија (член 55);

17) техниките средства, опремата, уредите и објектите за давање на услуги на воздухопловна навигација не ги заштити од оштетување или уништување, потоа не се придржува на начинот на нивно поставување, заштитување и одржување пропишан од Агенцијата и ако дефектот на тие средства, опрема и уреди не се објави веднаш на начин вообичаен во воздушниот сообраќај (член 59 ставови (3), (4) и (7));

18) не се придржува на правилата и условите за заемна оперативност на системите, нивните составни делови и поврзаните процедури пропишани од Владата на Република Македонија (член 59-а);

19) не го изготвува и редовно ажурира Зборникот на воздухопловни информации (член 60-а точка 3));

20) користи аеродром и леталиште што не ги исполнува условите за безбедност на воздушниот сообраќај пропишани со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон (член 61 став (1));

21) користи терен спротивно на условите што ги пропишува Агенцијата (член 61 став (2));

22) не ги објави утврдените постапки, процедури и минимум услови за безбедно полетување или слетување на воздухопловите во Зборникот на воздухопловни информации (член 64);

23) на аеродром или леталиште не е организирано противпожарно-спасувачко и медицинско обезбедување и не се придржува на условите и начинот за давање на аеродромските услуги пропишани од директорот на Агенцијата (член 82);

24) не ги почитува пропишаните услови, правила и мерки за обезбедување од дејствија на незаконско постапување од Владата на Република Македонија или не воспостави критични делови на безбедносно ограничените зони на аеродроми каде што повеќе од 40 вработени поседуваат аеродромска идентификациона картичка (член 84 ставови (4), (5) и (6));

25) користи воздухоплов кој не е регистриран, односно евидентиран (член 91 став (1));

26) на воздухопловот што е запишан во регистарот на воздухоплови не ги носи пропишаните знаци на државна припадност и регистарските ознаки и ако сите други ознаки и натписи на воздухопловот ја попречуваат видливоста на знаци на државна припадност и регистарските ознаки (член 103 ставови (1) и (4));

27) користи воздухоплов, мотор, елиса, падобран и опрема на воздухоплов коишто не ги исполнуваат условите за безбеден воздушен сообраќај, односно техниките услови за пловидбеност определени со овој закон и со прифатените меѓународни стандарди (член 106 став (1));

28) воздухопловот го користи спротивно од намената што е назначена во уверението за пловидбеност и спротивно на начинот пропишан во одобриениот летачки прирачник на воздухопловот (член 110 став (1));

29) одржувањето и техниката контрола на воздухопловот, моторот, елисата, падобранот и опремата на воздухопловот не ги врши според техничкиот систем за одржување за секој тип воздухоплов, мотор, елиса, падобран, односно вид на опрема одобрен од Агенцијата (член 120 ставови (1) и (3));

30) во согласност со одобриениот технички систем за одржување не обезбеди преглед на воздухопловот пред секое стартување на моторите со намера за извршување на лет заради утврдување дали воздухопловот е оспособен за безбеден воздушен сообраќај и ако нема потпис од овластено лице за извршен преглед во оперативниот дневник на воздухопловот (член 123);

31) користи воздухоплов што нема уверение за пловидбеност (член 124);

32) воздухоплов во македонски воздушен простор лета без уверение за јачина на бучава и емисија на гасови (член 133);

33) при вршење на определена работа поврзана со воздушниот сообраќај персоналот во воздухопловството нема соодветна стручна подготовка, стручна оспособеност, дозвола или овластување или не ги исполнува другите услови определени со одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон (член 134 став (1));

34) утврди здравствена способност за вршење на работи на персонал во воздухопловството и друг стручен персонал спротивно на посебните услови, начин и постапка пропишани од Владата на Република Македонија (член 146 став (2));

35) врши здравствени прегледи на персоналот во воздухопловството и другиот стручен персонал без уверение за исполнување на условите за вршење на прегледи (член 147);

36) постапува спротивно на организацијата на работното време, времето на летање и времетраењето на одморот на членовите на екипажот на воздухоплов пропишани од директорот на Агенцијата (член 149 став (2));

37) за секој лет, односно дел од летот не определи водач на воздухопловот (член 152 став (1));

38) не изврши пријавување на несреќи, сериозни инциденти, инциденти и настани согласно со принципите пропишани од Владата на Република Македонија (член 170-з став (2)) и

39) не му овозможат на инспекторот вршење на инспекциски надзор или ако без одлагање не му ги достави точните податоци, информации и материјали коишто ги бара, а се потребни за извршување на инспекцискиот надзор (член 175).

(2) Со глоба во износ од 1.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се казни и одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) Со глоба во износ од 1.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се казни и физичко лице за прекршокот од ставот (1) на овој член."

Член 113

Членот 190 се менува и гласи:

"(1) Глоба во износ од 600 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице, ако:

1) за време на летот од воздухопловот исфрла предмети (член 19 став (1));

2) на воздушниот пат или во завршната контролирана област или во аеродромската зона или над воздухопловното пристаниште скока со падобран од воздухопловот (член 22);

3) воздухоплов лета во македонски воздушен простор без одобрение за летање (член 26 став (1));

4) без посебно одобрение од Агенцијата полетува и слетува на аеродроми односно леталишта што не се отворени за меѓународен воздушен сообраќај (член 28);

5) странскиот воздухоплов носи активно наполнето стрелачко, ракетно или бомбардерско вооружување како и активна опрема за снимање, а тоа не е предвидено со меѓународен договор што го ратификувала Република Македонија (член 29);

6) странскиот воздухоплов не лета по воздушни патишта одобрени од Агенцијата (член 32);

7) не се придржува на условите за градба, надзор над работата и начинот на утврдување на пловидбеност на воздухоплови од посебна категорија што ги пропишала Агенцијата (член 114);

8) за време на вршењето на своите работи персоналот во воздухопловството и друг стручен персонал е под дејство на алкохол, опојна дрога или други психотропни средства, или е уморен или болен, или ако е во таква психофизичка

состојба што го прави неспособен да ги врши тие работи (член 142 ставови (1) и (2));

9) работите од своја надлежност, како персонал во воздухопловството или друг стручен персонал, ги врши несовесно, неквалитетно, неуредно и спротивно на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон (член 145 став (1));

10) не ги врши работите во рамките на дозволата и овластувањето, или во случај на опасност работите што ќе му ги нареди водачот на воздухопловот (член 150 ставови (1) и (2));

11) веднаш не го извести водачот на воздухопловот за секој инцидент во врска со воздухопловот, лицата и предметите во воздухопловот (член 151 став (1));

12) во случај на опасност или несреќа на воздухопловот не ги преземе сите потребни мерки за спасување на лицата и предметите од воздухопловот, како и на самиот воздухоплов (член 151 став (2));

13) пред полетувањето на воздухопловот не се запознае со содржината на товарот што го превезува (член 153 став (2));

14) не обезбеди, лично или преку членови на екипажот, сите патници пред полетувањето, односно по полетувањето да се запознаат со постапките во случај на опасност и со местото на сместување и начинот на употреба на сигурносната опрема во случај на опасност или ако не обезбеди во случај на опасност сите членови на екипажот и патниците да ги извршуваат неговите упатства и наредби (член 154 ставови (1) и (2));

15) заради безбедност на воздушниот сообраќај и одржување на редот во воздухопловот не ги преземе потребните мерки спрема секое лице кое ја загрозува безбедноста или го крши редот и дисциплината во воздухопловот (член 155 став (1));

16) не преземе мерки да се спречи член на екипаж на воздухоплов или друго лице во воздухопловот кој подготвува, се обиде да изврши или изврши кривично дело со кое се загрозува безбедноста на воздухопловот или на лицата во него или ако делото е извршено, не преземе мерки да ги ублажи неговите последици (член 156) и

17) постапува спротивно на одредбите за траење на непрекинатата работа, траење на смените и должината на дневниот одмор за контролор на летање или помошник -контролор на летање пропишано од директорот на Агенцијата (член 163 став (2)).

(2) Покрај казната за прекршок во случај на повреда на одредбите за дејствијата од овој член може да се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност водач на воздухоплов, контролор на летање и помошник на контролор на летање, член на екипаж на воздухоплов, како и за вршење на определени стручни работи на персонал во воздухопловството или друг стручен персонал.

(3) Забраната од ставот (2) на овој член се изрекува во траење од една до пет години сметајќи од денот на правосилноста на одлуката."

Член 114

По членот 190 се додава нов член 190-а, кој гласи:

"Член 190-а

За прекршоците од членовите 188, 189 и 190 на овој закон инспекторот, пред поднесување на барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд, ќе спроведе постапка за порамнување согласно со Законот за прекршоците."

Член 115

Членот 195 се брише.

Член 116

Во целиот текст на законот кратенките "ИЦАО, ЕЦАЦ, ЈАА/ЕАСА и ЕУРОЦОНТРОЛ" се заменуваат со кратенките "ICAO, ECAC, JAA/EASA и EUROCONTROL".

Член 117

Агенцијата ќе започне со работа со именување на претседателот и членовите на Управниот одбор на Агенцијата.

Собранието на Република Македонија во рок од три месеци од влегувањето во сила на овој закон ќе ги именува претседателот и членовите на Управниот одбор на Агенцијата.

Управниот одбор во рок од 45 дена од денот на неговото именување ќе отпочне постапка за именување на директор на Агенцијата.

Со отпочнување со работа на Агенцијата основана согласно со овој закон, Агенцијата за цивилно воздухопловство основана согласно со Законот за воздухопловство ("Службен весник на Република Македонија" број 14/2006, 24/2007 и 103/2008) престанува да работи.

До отпочнување со работа на Агенцијата основана согласно со овој закон, постојната Агенција продолжува да ги врши работите од нејзина надлежност.

Директорот на постојната Агенција продолжува да ја врши функцијата до именувањето на нов директор со работи и работни задачи утврдени со овој закон. Основните средства и имотот, како и правата и обврските на постојната Агенција се пренесуваат на новата Агенција основана согласно со овој закон.

Вработените на постојната Агенција ги презема новата Агенција основана согласно со овој закон.

Член 118

Владата на Република Македонија во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ги именува тројцата истражители на Комитетот за истрага на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти.

Член 119

Се овластува Законодавно-правната комисија при Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за воздухопловство.

Член 120

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".